

Nota van inlichtingen 1, 2 februari 2026

Bijgaand treft u de Nota van inlichtingen 1 inzake de aanbesteding "IT Dataplatform" van Data Safe House aan. Begin volgende week ontvangt u de gewijzigde Programma van eisen. De antwoorden over dit onderwerp in deze Nota van inlichtingen zijn daarin opgenomen.

Met vriendelijke groeten,
Pro10 B.V.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Bijlage 1	In de set aan documenten mis ik het document met de naam "bijlage 1" kunt die toevoegen of verklaren hoe ik dit moet zien ?	Bijlage 1 is niet fysiek bijgesloten omdat deze bijlage refereert aan de UEA. De UEA wordt bij de publicatie van de aanbesteding automatisch door TenderNed gegenereerd en beschikbaar gesteld aan de Opdrachtnemers.

2	<p>Aanbestedingsleidraad p.20 hoofdstuk 3.4.2, kerncompetentie 8</p>	<p>"Aantoonbare ervaring met het werken met energiedata in applicaties, zoals gegevens over energiegebruik/productie, CO2 -emissies, netinfrastructuurdata, prognoses en scenario's."</p> <p>Begrijpen wij dit correct dat er aantoonbare ervaring moet zijn met het werken met energiedata in applicaties en dat de voorbeelden die gegeven worden vanaf '... zoals ...' enkel als voorbeelden van werken met energiedata in applicaties dienen en dat hier eventueel ook nog andere toepassingen mogelijk zijn? Graag zien wij uw bevestiging hier tegemoet."</p>	<p>Ja, dat begrijpt u correct. De eis ziet op aantoonbare ervaring met het werken met energiedata in applicaties. De opsomming na "zoals" betreft voorbeelden en is niet limitatief. Ook andere toepassingen of typen energiedata kunnen worden ingebracht, mits deze aantoonbaar relevant zijn voor het werken met energiedata in applicaties en de gevraagde kerncompetentie onderbouwen.</p>
---	--	---	---

3	<p>8. Concept-Dienstverleningsovereenkomst p.5 artikel 9.5</p>	<p>U geeft aan dat: ""Gedurende de looptijd van de Overeenkomst moet Opdrachtnemer voldoen aan de geschiktheidseisen inzake financiële en economische draagkracht. Dit betekent dat Opdrachtnemer geen signalen mag hebben dat de continuïteit van zijn onderneming in het geding is, dat de solvabiliteit (Eigen vermogen/Totaal vermogen) minimaal 20% is en de liquiditeit in termen van quick ratio (Vlottende activa (minus voorraden) / vlottende passiva) minimaal 1,10 of hoger is. Opdrachtnemer is verplicht een signaal af te geven indien een situatie dreigt waarbij de norm dreigt te worden overschreden in negatieve zin."</p> <p>Gezien de langdurige looptijd van de vooropgestelde overeenkomst (vast 48 maanden en nadien jaarlijks verlengbaar zolang maximale opdrachtwaarde niet is bereikt) en de wispelturigheid van de economische conjunctuur, is het niet onvoorstelbaar dat dit scenario zich mogelijks zou voordoen. Wat zijn hiervan dan de implicaties? Stel hypothetisch dat dit scenario zich voordoet, is het dan voldoende dat de respectievelijke opdrachtnemer na OG geïnformeerd te hebben, kan aantonen dan hij de nodige backing heeft van een moedermaatschappij met bijvoorbeeld garantstellingen of ...? Graag verduidelijken hoe OG dit precies ziet en wat de gevolgen zouden zijn."</p>	<p>Opdrachtgever zal dan in overleg treden met Opdrachtnemer, de risico's inschatten en eventuele maatregelen bespreken. Beslissing kan ook zijn dat de Overeenkomst wordt ontbonden.</p>
---	--	--	---

4	2.1 Onboarding en accountbeheer - P7	<p>"Wordt er gebruik gemaakt van een bestaand Single Sign-On (SSO)-systeem, zoals Active Directory, Azure AD of een andere federatieve authenticatie?</p> <p>Of is het de bedoeling om een volledig stand-alone gebruikersbeheer te voorzien? Dit laatste lijkt momenteel de voornaamste keuze, maar is mogelijk minder toekomstbestendig."</p>	<p>Op dit moment wordt uitgegaan van een stand-alone gebruikersbeheer binnen het platform, waarbij authenticatie voldoet aan de gestelde beveiligingseisen (waaronder verplichte MFA). Er is geen bestaand Single Sign-On (SSO)-systeem voorgeschreven en integratie met specifieke federatieve identity providers (zoals Active Directory of Azure AD) is geen vereiste voor de initiële livegang.</p>
5	1.2 DSH-dataformat - P5	<p>"De volledige en actuele specificatie van het DSH-dataformat is opgenomen in de bijlage "DSH Dataformat 2025".</p> <p>Waar kunnen we deze bijlage vinden? Deze vinden wij precies niet terug onder de documenten. Kan OG deze zsm ter beschikking stellen?"</p>	<p>Zie bijlage.</p>

6	2.4. Onderhoud, releases en wijzigingsbeheer P 9	Welke eisen gelden voor de demo-omgeving? Graag aangeven hoeveel gebruikers/aantallen, publiek bereikbaar ja/nee, alsook of deze 24/7 beschikbaar moet zijn of niet, etc.?	De demo-omgeving dient functioneel gelijkwaardig te zijn aan de productieomgeving en mag geen productiegegevens bevatten; uitsluitend dummy- of gesynthetiseerde data wordt gebruikt. Nadere specificaties over publieke bereikbaarheid, aantallen gebruikers en beschikbaarheidsvensters maken geen onderdeel uit van de minimumeisen en worden in overleg bij contractering vastgesteld. Daarbij kan als uitgangspunt worden gehanteerd dat de demo-omgeving geschikt is voor gebruik door maximaal circa 1.000 gebruikers, een richtwaarde voor beschikbaarheid van 95% kent en functioneel dezelfde eisen ondersteunt als de productieomgeving. Ten aanzien van non-functionele eisen kunnen, in overleg met DSH, proportionele concessies worden gedaan indien deze aantoonbaar kostenverlagend werken en geen afbreuk doen aan veiligheid en functionaliteit.
7	1.3 Gefaseerde ontwikkeling P5	DSH zal volledig opnieuw vanaf nul worden opgebouwd; de bestaande applicatie dient dus niet als technische basis. Er blijft echter onduidelijkheid over wat er moet gebeuren met de data uit de huidige applicatie. Is er een migratietraject voorzien of gewenst voor deze bestaande data? Dit aspect ontbreekt momenteel in het PVE en verdient verdere verduidelijking.	De data (projecten & gebruikers) uit het huidige platform dient te worden overgezet naar het nader te bouwen platform. De huidige leverancier zal hier in meewerken. Hoe dit exact zal verlopen is nader te bepalen. Bij de tweede nota van inlichtingen zal meer informatie over de migratie verstrekt worden.
8	1.4.3. Non-repudiation & accountability P5	Zijn er vanuit DSH eisen of voorkeuren aan de wijze van raadplegen/exporteren van deze audittrails? Mag dit een technische export zijn van audittrails uit een databank. Of moet er in de applicatie zelf een scherm voorzien worden waar we audittrials op een meer functionele wijze tonen?	Een technische export of inzicht via logging-/monitoringvoorziening is toegestaan, mits Opdrachtgever desgevraagd inzage kan krijgen en de oplossing voldoet aan de eisen voor herleidbaarheid en bewaartermijnen.

9	<p>Aanbestedingsleidraad p.30 hoofdstuk 4.3 , beheerkosten per maand</p>	<p>Wij lezen hier: "De maandelijkse beheerkosten zijn exclusief de kosten voor IT-infrastructuur. Deze worden mogelijk gecontracteerd door Inschrijver, waarbij de kosten dienen gespecificeerd, transparant en onderbouwd (op basis van facturen) 1-op-1 doorgelegd te worden naar Aanbestedende dienst. Inschrijver heeft hierbij de opdracht om efficiënt gebruik te maken van IT-infrastructuur en mag hier geen opslagen op zetten."</p> <p>Begrijpen wij het correct dat wij voorlopig aangeven wat de infravereisten zijn, rekening houdend met de replaceability eisen, maar dat wij hiervoor geen prijzen opnemen in onze beheerkosten? Graag bevestigen.</p>	<p>De beheerprijs ziet op beheer/onderhoud van de oplossing. Infrastructuurkosten worden transparant en onderbouwd 1-op-1 doorgelegd (zonder opslag) indien de Opdrachtnemer deze contracteert. Opdrachtnemers dienen wel hun infra-behoefte en ontwerpkeuzes te onderbouwen (o.a. i.v.m. overdraagbaarheid/exit), maar infra-kosten worden niet als opslag in de beheerkosten verwerkt.</p>
10	<p>1.1 Rollen in het platform P4</p>	<p>"De landelijke beheerrol binnen DSH, hier is er maar 1 van" - Houdt dit in dat er één beheerder is voor alle clusters, of betreft het één landelijke beheerrol die door meerdere gebruikers kan worden vervuld?</p>	<p>Dit betreft een rol binnen het systeem met cluster-overstijgende bevoegdheden. In het PvE is aangegeven dat deze landelijke beheerrol binnen Opdrachtgever één rol betreft. Hoeveel natuurlijke personen deze rol in de praktijk vervullen (bijv. voor vervanging/continuïteit) is een organisatorische invulling van Opdrachtgever; functioneel gaat het om één rol met landelijke bevoegdheden.</p>

11	Aanbestedingsleidraad p.30 hoofdstuk 4.3 , beheerkosten per maand	<p>Wij lezen hier: "De maandelijkse beheerkosten zijn exclusief de kosten voor IT-infrastructuur. Deze worden mogelijk gecontracteerd door Inschrijver, waarbij de kosten dienen gespecificeerd, transparant en onderbouwd (op basis van facturen) 1-op-1 doorgelegd te worden naar Aanbestedende dienst. Inschrijver heeft hierbij de opdracht om efficiënt gebruik te maken van IT-infrastructuur en mag hier geen opslagen op zetten."</p> <p>Begrijpen wij het correct dat wij ook de standaard software die typisch in een datacenter of door een infrapartner wordt voorzien (denk hierbij aan bv. O/S, Microsoft Purview, SQL, subscription kosten, etc.) niet dienen op te nemen in onze beheerkosten? Graag bevestigen."</p>	<p>De kwalificatie of kosten als IT-infrastructuur mogen worden doorgelegd, dan wel onderdeel zijn van de beheerkosten, wordt bepaald door de functionele rol van de betreffende dienst.</p> <p>Generieke CSP-platformdiensten die noodzakelijk zijn voor hosting en runtime van het platform kunnen 1-op-1 worden doorgelegd.</p> <p>Applicatie-specifieke software, beheer- en ontwikkeltooling en ondersteunende diensten die de opdrachtnemer inzet ten behoeve van beheer en onderhoud vallen onder de maandelijkse beheerkosten, ongeacht of deze technisch via de CSP worden afgenomen.</p>
----	---	---	--

12	Functioneel PvE / Beoordelingscriteria	Hoe beoordeelt DSH een oplossing waarbij de kernvereisten van het platform worden ingevuld door een solide, generieke dataspace-basis (zoals ArQiver), waarin essentiële functies voor veilige datadeling, governance en interoperabiliteit reeds aanwezig zijn, terwijl visualisaties en inzichten via open API's aanvullend worden gerealiseerd, vanuit het uitgangspunt dat een robuuste fundamentele infrastructuur zwaarder weegt dan specifieke presentatie-functionaliteit?	Opdrachtgever schrijft geen specifieke oplossingsarchitectuur of technologisch paradigma voor. Oplossingen waarin de kernvereisten van het platform (zoals veilige datadeling, governance, interoperabiliteit, doelbinding, autorisatie en overdraagbaarheid) worden ingevuld door een robuuste, generieke basisvoorziening, en waarin visualisaties en inzichten aanvullend via open API's of gelijkwaardige mechanismen worden gerealiseerd, zijn in beginsel toegestaan. Doorslaggevend is dat de aangeboden oplossing aantoonbaar voldoet aan alle functionele, non-functionele en contractuele eisen zoals opgenomen in de aanbestedingsdocumenten. In de beoordeling wordt gekeken naar de mate waarin de oplossing deze eisen integraal en toekomstbestendig invult, inclusief gebruiksvriendelijkheid, beheersbaarheid, beveiliging en overdraagbaarheid. De gekozen balans tussen fundamentele infrastructuur en presentatie-/visualisatielaag is daarbij een ontwerpkeuze van de Opdrachtnemers en wordt beoordeeld binnen de geldende gunningscriteria.
13	Functioneel PvE / Beoordelingscriteria	Welke eisen stelt DSH aan het aantoonbaar borgen van doelbinding en accountability conform de GDPR/AVG, zodat inzichtelijk is dat betrokken partijen data uitsluitend verwerken binnen het afgesproken doel en de afgesproken context?	Middels het data-aanvraag proces van Opdrachtgever, zie meer informatie op de Opdrachtgever website. https://datasafehouse.org/zo-werkt-dsh/

14	Functioneel PvE / Beoordelingscriteria	Hoe borgt DSH binnen het huidige ontwerp dat datadeling doelmatig, proportioneel en privacy-conform plaatsvindt, gezien de gekozen aanpak primair lijkt te bestaan uit centrale dataverzameling met view-based toegang voor partijen?	Middels het data-aanvraag proces van Opdrachtgever, zie meer informatie op de DSH website. https://datasafehouse.org/zo-werkt-dsh/
15	Functioneel PvE / Beoordelingscriteria	De uitvraag is geformuleerd als een cloud-native webapplicatie, voornamelijk gericht op samenwerking en datadeling tussen partijen in de energietransitie. Echter, gezien de gevoeligheid van de uit te wisselen data, zien wij primair een dataspace, waarbij dataveiligheid, gedegen authenticatie, fijnmazig rechtenbeheer een gedegen data governance een zeer belangrijke bouwsteen zou moeten zijn. Deze onderdelen worden echter in de uitvraag beperkt geraakt en zijn geen deel van de beoordelingscriteria. Kunt u aangeven in hoeverre DSH zich kan vinden in ons beeld dat het hier (tevens) om een dataspace gaat? In hoeverre kunnen wij verwachten dat een aanbod waarbij wij een nadruk leggen op de daarbij horende componenten zich doorvertaald in de beoordeling?	Opdrachtgever laat de keuze vrij om gebruik te maken van een bestaande dataspace-oplossing dan wel een maatwerkoplossing te realiseren, mits wordt voldaan aan alle functionele, non-functionele en contractuele eisen. Daarbij wordt onderkend dat het platform kenmerken heeft van een dataspace, maar dat de aard van de dataverwerking relatief beperkt is (o.a. gestructureerde invoer, eenvoudige bewerkingen zoals optellingen en eenheidsconversies, en visualisatie), terwijl de gebruiksvriendelijkheid en kwaliteit van de front-end van groot belang zijn voor het succes van het platform. In de beoordeling wordt daarom gekeken naar de mate waarin de gekozen oplossing proportioneel en passend is bij deze context en aantoonbaar bijdraagt aan veiligheid, governance, overdraagbaarheid én gebruikerservaring. Een sterke nadruk op dataspace-componenten kan positief meewegen voor zover deze meerwaarde oplevert binnen de gunningscriteria, maar leidt niet tot een afzonderlijk beoordelingskader.

16	Algemeen	Wat is de classificatie van de data (C1, C2, C3 of C4)	Opdrachtgever hanteert op dit moment geen expliciete formele indeling volgens een vast C1–C4-classificatiemodel. Gezien de aard van het platform en de betrokken data (bedrijfsgevoelige, strategische en mogelijk concurrentiegevoelige informatie in de context van de energietransitie) dient de data ten minste als vertrouwelijk (vergelijkbaar met C3) te worden beschouwd.
17	Audits	Hoe wordt omgegaan met de kosten voor het faciliteren van audits (door DSH of een derde partij)?	Opdrachtgever neemt de kosten voor het uitvoeren van audits, hetzij door Opdrachtgever zelf hetzij door een door Opdrachtgever aangewezen derde partij, voor haar rekening. Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat zowel het platform als het ontwikkel- en beheerproces audit-ready worden ingericht, zodat het faciliteren van reguliere audits geen significante extra kosten met zich meebrengt. Indien Opdrachtgever aanvullende of zwaardere audit-eisen stelt die verder gaan dan de in de aanbesteding opgenomen eisen, zullen de daaruit voortvloeiende meerkosten door Opdrachtgever worden gedragen.
18	Algemeen	Wat is de omvang van de huidige applicatie uitgedrukt in aantal regels code danwel functiepunten, aantal schermen?	Dit is Opdrachtgever niet bekend.

19	Non-functionele Eisen / SLA	Welke technische vrijheden heeft de leverancier bij inrichting?	<p>Opdrachtgever schrijft geen specifieke technische architectuur, producten of leveranciers voor. De opdrachtnemer heeft vrijheid in de technische inrichting van de oplossing, mits aantoonbaar wordt voldaan aan alle functionele, non-functionele en contractuele eisen uit de aanbestedingsdocumenten. Deze vrijheid betreft onder meer de keuze voor architectuur, frameworks, componenten en ontwikkelwijze. Daarbij gelden wel expliciete randvoorwaarden, zoals naleving van beveiligings- en AVG-eisen, EU-rechtsmacht, overdraagbaarheid en het voorkomen van vendor lock-in. Architectuurkeuzes dienen proportioneel, goed onderbouwd en toekomstbestendig te zijn en mogen de overdraagbaarheid, beheerbaarheid en continuïteit van het platform niet onnodig beperken.</p>
20	Non-functionele Eisen / SLA	Wat zijn specifieke eisen voor de European Cloud Service Provider?	<p>Opdrachtgever stelt als eis dat hosting en kerninfrastructuur worden geleverd door een European Cloud Service Provider (EU CSP) en dat opslag, verwerking en toegang tot data uitsluitend plaatsvinden onder EU-rechtsmacht ("EU law only"). Dit betekent dat data niet direct of indirect onderhevig mag zijn aan wetgeving van derde landen (zoals de CLOUD Act), ook niet via (sub)verwerkers. De EU CSP dient aantoonbaar te voldoen aan gangbare beveiligings- en compliance-normen (zoals ISO 27001 of gelijkwaardig), transparant te zijn over datalocaties en ingezette subverwerkers, en wijzigingen hierin vooraf te melden aan Opdrachtgever. De wijze van aantoonbaarheid (bijv. contractuele garanties, assurance-verklaringen of auditrapporten) wordt bij contractering nader vastgesteld.</p>

21	Contractuele Afspraken	Kosten moeten losstaan van gebruikersaantallen, maar marktpartijen geven aan dat datavolume en intensiteit wel impact hebben op beheer. Hoe wordt omgegaan met stijgende beheerkosten als het datavolume (los van gebruikers) significant toeneemt?	Het uitgangspunt dat beheerkosten losstaan van het aantal gebruikers blijft onverkort van kracht. Opdrachtgever onderkent dat groei in datavolume en gebruikintensiteit invloed kan hebben op infrastructuur- en operationele kosten. Deze effecten worden primair opgevangen binnen de transparante doorbelasting van infrastructuurkosten, die geen onderdeel uitmaken van de vaste maandelijkse beheerkosten. Indien sprake is van een structurele en significante toename van het datavolume die aantoonbaar leidt tot extra beheerinspanningen buiten de oorspronkelijke aannames, worden hierover in overleg nadere afspraken gemaakt binnen de kaders van de overeenkomst en het wijzigings- en doorontwikkelproces.
22	Non-functionele Eisen / Marktconsultatie	Er wordt ondersteuning gevraagd voor 100 gelijktijdige gebruikers, maar de groeiverwachting ligt op duizenden individuele gebruikers. Moet de initiële schaalbaarheidstest gebaseerd zijn op de 100 gelijktijdige gebruikers of op de toekomstige duizenden?	De eis van ondersteuning voor ten minste 100 gelijktijdige gebruikers heeft betrekking op het aantal gebruikers dat op hetzelfde moment actief is op het platform en staat los van het totaal aantal aangemaakte accounts. De initiële schaalbaarheid en performance-evaluatie dient daarom gebaseerd te zijn op deze eis van 100 gelijktijdige gebruikers. Tegelijkertijd wordt van de oplossing verwacht dat deze architectonisch schaalbaar is, zodat doorgroei naar duizenden individuele gebruikers (accounts) mogelijk is zonder ingrijpende herbouw van het platform.
23	Non-functionele Eisen / SLA	De security-sectie eist een bewaring van 2 jaar, terwijl de SLA-sectie spreekt over een "richtwaarde" van 24 maanden. Is de bewaartermijn van 24 maanden een harde contractuele eis of een indicatieve waarde?	Minimaal 24 maanden is een harde eis.

24	SLA / Aanbestedingsleidraad	De SLA noemt een PUE-waarde van $\leq 1,5$ een "streefwaarde", terwijl de leidraad spreekt over "minimumeisen" aan het energieverbruik. Is de PUE-waarde van 1,5 een harde uitsluitingsfactor (minimumeis) of een indicatieve doelstelling?	De PUE-waarde van $\leq 1,5$ is een harde eis en geldt als minimumeis. Dit betekent dat de gekozen infrastructuur hieraan moet voldoen; het niet voldoen aan deze waarde leidt tot uitsluiting. De term streefwaarde in de SLA doet hier niet aan af en dient in dit geval te worden gelezen als een concreet te behalen prestatieniveau.
25	Functioneel PvE / Ontwikkelbacklog	In de user flows voor IDO wordt gesproken over taalinstellingen, maar het "Tweetalig platform" staat op de backlog voor na Deel 2. Is de interface in Deel 1 en 2 uitsluitend in het Nederlands beschikbaar, of moeten de instellingen al functioneren?	Het kunnen instellen van de interfacetaal is onderdeel van fase 4 (doorontwikkeling). Tijdens de initiële ontwikkeling dient de applicatietaal Engels te zijn.
26	Non-functionele Eisen / Ontwikkelbacklog	De non-functionele eisen stellen dat het platform nu geen API heeft, maar de backlog plaatst API-koppelingen pas na Deel 2, terwijl de marktconsultatie het belang van internationale data spaces benadrukt. Moet de architectuur in fase 1 al 'API-ready' zijn (bijv. headless) of is dit een volledig toekomstige uitbreiding?	API readiness is een toekomstige uitbreiding, tenzij het aanzienlijk tijds-/kostenbesparend is om dit bij initiële ontwikkeling al mee te nemen.

27	Aanbestedingsleidraad	<p>De leidraad stelt dat DSH de infra contracteert, terwijl het prijzenblad stelt dat de inschrijver dit mogelijk doet en 1-op-1 doorlegt.</p> <p>Wie wordt de juridische contracthouder van de overeenkomst met de Cloud Service Provider (CSP)?</p>	<p>Het uitgangspunt van Opdrachtgever is dat zij bij voorkeur zelf de juridische contracthouder is van de overeenkomst met de Cloud Service Provider (CSP). De inschrijvende partij is in dat geval verantwoordelijk voor het adviseren over, inrichten van en beheren van de cloudinfrastructuur. In situaties waarin het praktischer of doelmatiger is dat de Opdrachtnemer (tijdelijk of structureel) het CSP-contract aangaat, is dit toegestaan, mits de infrastructuurkosten transparant, gespecificeerd en zonder opslagen 1-op-1 worden doorgelegd aan Opdrachtgever en wordt voldaan aan alle eisen ten aanzien van EU-rechtsmacht, beveiliging, overdraagbaarheid en exit. De definitieve inrichting wordt in overleg bij contractering vastgesteld.</p>
----	-----------------------	---	--

28	<p>Document: 12. DSH Non-functionele Eisen, SLA en Contractuele Afspraken - Pagina 2 en documentbreed</p>	<p>Proportionaliteit en publieke rol:</p> <p>Vraag: Kan DSH onderbouwen hoe de keuze voor maatwerksoftware zich verhoudt tot het proportionaliteitsbeginsel, gegeven de publieke rol van DSH, de gevoeligheid van de data en het bestaan van marktvolwassen standaardoplossingen met een lager operationeel en beveiligingsrisico?</p>	<p>Opdrachtgever maakt in deze aanbesteding geen voorafgaande keuze voor maatwerksoftware of standaardsoftware, maar hanteert het proportionaliteitsbeginsel door de oplossingsrichting expliciet vrij te laten. Opdrachtnemers kunnen zowel een oplossing op basis van bestaande standaardcomponenten als een (gedeeltelijk) maatwerkoplossing aanbieden, mits aantoonbaar wordt voldaan aan de functionele, non-functionele en contractuele eisen. De uitvraag is gericht op een proportionele invulling die past bij de publieke rol van Opdrachtgever, de gevoeligheid van de data en de beperkte complexiteit van de dataverwerking, met nadruk op veiligheid, governance, overdraagbaarheid en gebruiksvriendelijkheid. Het bestaan van marktvolwassen oplossingen wordt onderkend en sluitende onderbouwing van de gekozen aanpak (inclusief risico's en beheersmaatregelen) maakt onderdeel uit van de beoordeling binnen de vastgestelde gunningscriteria.</p>
29	<p>Document: 12. DSH Non-functionele Eisen, SLA en Contractuele Afspraken - Pagina 5 en pagina 8, Recoverability en Back-ups en herstel</p>	<p>Data-export en continuïteit: Dagelijkse data-export (CSV) wordt genoemd als onderdeel van het exitplan.</p> <p>Vraag: Hoe wordt geborgd dat deze exports geen extra beveiligingsrisico introduceren (bijv. datalekken), en waarom wordt deze oplossing verkozen boven standaardplatformen met ingebouwde, gecontroleerde data-continuïteitsmechanismen?</p>	<p>Van Opdrachtnemers wordt verwacht dat zij deze exports op een beveiligde en gecontroleerde wijze inrichten, bijvoorbeeld door versleutelde opslag, beperkte en geautoriseerde toegang, logging en passende bewaartermijnen, zodat geen additioneel datalekrisico ontstaat. Opdrachtgever schrijft hiermee geen specifieke technische oplossing voor; het staat Opdrachtnemers vrij om alternatieve of aanvullende continuïteitsmechanismen voor te stellen, waaronder standaardplatformvoorzieningen, mits deze aantoonbaar gelijkwaardig of beter invulling geven aan de eisen voor veiligheid, overdraagbaarheid en exit-gereedheid.</p>

30	<p>Document: 12. DSH Non-functionele Eisen, SLA en Contractuele Afspraken - Pagina 11, paragraaf 2.7 Exit en overdraagbaarheid</p>	<p>Exit en escrow: Er wordt gesproken over exitplannen en mogelijke escrow-regelingen.</p> <p>Vraag: Waarom is gekozen voor een constructie met (optionele) escrow voor maatwerksoftware, in plaats van het gebruik van standaardsoftware waarbij continuïteit en exit in de regel contractueel en operationeel eenvoudiger zijn ingericht?</p>	<p>Opdrachtgever schrijft geen verplicht gebruik van maatwerksoftware voor en maakt ook geen keuze tussen maatwerk- of standaardsoftware. De verwijzing naar een (optionele) escrow-regeling is opgenomen als mogelijk instrument om continuïteit en overdraagbaarheid te borgen indien in de aangeboden oplossing maatwerksoftware wordt toegepast. Hiermee wordt beoogd vendor lock-in te beperken en de publieke en onafhankelijke rol van Opdrachtgever te waarborgen. Indien een Opdrachtnemer gebruikmaakt van standaardsoftware of bestaande platformen waarbij continuïteit, exit en overdraagbaarheid aantoonbaar contractueel en operationeel zijn geborgd, kan een escrow-regeling achterwege blijven, mits de Opdrachtnemer aannemelijk maakt dat aan de gestelde eisen voor exit en overdraagbaarheid wordt voldaan.</p>
----	--	---	---

31	<p>Document: 12. DSH Non-functionele Eisen, SLA en Contractuele Afspraken - Pagina 5-6, paragraaf 1.5 Maintainability en 1.6.4 Replaceability</p>	<p>Onderhoudbaarheid en overdraagbaarheid: De oplossing moet overdraagbaar zijn en vendor lock-in beperken.</p> <p>Vraag: Kan DSH toelichten waarom wordt aangenomen dat maatwerksoftware beter overdraagbaar is dan standaardsoftware, terwijl maatwerk per definitie unieke code en architectuur introduceert die kennisafhankelijkheid kan vergroten?</p>	<p>Opdrachtgever neemt niet het uitgangspunt dat maatwerksoftware per definitie beter overdraagbaar is dan standaardsoftware. De aanbesteding schrijft geen voorkeur voor maatwerk of standaardoplossingen voor, maar stelt eisen gericht op overdraagbaarheid, transparantie en het beperken van vendor lock-in, ongeacht de gekozen oplossingsrichting. Bij maatwerk kan overdraagbaarheid worden geborgd via onder meer eigendom van broncode, documentatie en een exitplan; bij standaardsoftware kan dit worden geborgd via contractuele exit- en continuïteitsafspraken. Opdrachtnemers dienen aannemelijk te maken hoe hun gekozen oplossing, maatwerk, standaardsoftware of een combinatie, deze eisen invult en kennisafhankelijkheid en lock-in beperkt.</p>
32	<p>Document: 12. DSH Non-functionele Eisen, SLA en Contractuele Afspraken - Pagina 8 en pagina 14, Security testing & assurance en Compliance, audits en certificeringen</p>	<p>Auditlast en toezicht: Er wordt voorzien in pentesten, audits en rapportages.</p> <p>Vraag: Is DSH zich bewust van de verhoogde audit- en toezichtlast die gepaard gaat met maatwerksoftware, en kan DSH toelichten waarom deze last proportioneel wordt geacht in vergelijking met standaardsoftware waarbij auditrapportages (bijv. SOC2, ISO-certificaten) reeds beschikbaar zijn?</p>	<p>Opdrachtgever is zich bewust van de audit- en toezichtlast die samenhangt met verschillende oplossingsrichtingen. De aanbesteding gaat er niet van uit dat maatwerksoftware per definitie een hogere of lagere auditlast kent dan standaardsoftware. De gevraagde audits, beveiligingstesten en rapportages zijn proportioneel geformuleerd en sluiten aan bij de publieke rol van DSH en de gevoeligheid van de data. Bij standaardsoftware kan de auditlast deels worden ingevuld via bestaande assurance-rapportages (zoals SOC2 of ISO-certificeringen); bij maatwerkoplossingen kan dit worden geborgd via aanvullende documentatie, testen en audits. Opdrachtnemers dienen aan te tonen dat hun oplossing op een aantoonbaar gelijkwaardig niveau van beveiliging, controleerbaarheid en compliance opereert, ongeacht de gekozen technische invulling.</p>

33	<p>Document: 11. DSH Functioneel Programma van Eisen - Pagina 2, Introductie</p>	<p>Governanceperspectief:</p> <p>Vraag: Kan DSH toelichten hoe de keuze voor maatwerksoftware zich verhoudt tot haar rol als onafhankelijke en betrouwbare data-intermediair, waarbij governance en vertrouwen de kern vormen, en softwareontwikkeling geen primaire doelstelling is?</p>	<p>Opdrachtgever kiest in deze aanbesteding niet voor een specifieke oplossingsrichting en maakt geen principiële keuze voor maatwerksoftware. De rol van Opdrachtgever als onafhankelijke en betrouwbare data-intermediair staat centraal; governance, vertrouwen en zorgvuldige omgang met data zijn daarbij leidend. De aanbesteding is erop gericht dat het platform deze rol ondersteunt, ongeacht of de oplossing (deels) bestaat uit maatwerk of uit standaardcomponenten. Softwareontwikkeling is daarbij geen doel op zich, maar een middel om de doelstellingen van DSH te realiseren. Opdrachtnemers dienen aannemelijk te maken hoe hun oplossing bijdraagt aan deze rol en het vertrouwen van deelnemers borgt.</p>
34	<p>Vraag van algemene aard - dataverwerking en datatoegang</p>	<p>Incident response en aansprakelijkheid: Het platform verwerkt gevoelige industriële en strategische data.</p> <p>Vraag: Hoe zijn incident response, meldplicht (AVG/NIS2) en aansprakelijkheid ingericht bij een maatwerkoplossing, en waarom acht DSH deze risico's beheersbaar zonder gebruik te maken van bestaande, bewezen secure platforms?</p>	<p>Incident response, meldplicht en aansprakelijkheid zijn in de aanbesteding vastgelegd via de non-functionele eisen, de SLA en de conceptovereenkomst en gelden onafhankelijk van de gekozen oplossingsrichting. Opdrachtgever stelt eisen aan incidentclassificatie, responstijden, beveiligingsmaatregelen, logging en ondersteuning bij meldplichten op grond van AVG en, waar van toepassing, NIS2. Deze kaders zijn erop gericht om risico's beheersbaar te maken, ongeacht of gebruik wordt gemaakt van maatwerksoftware of standaardplatformen. De aanbesteding schrijft het gebruik van bestaande platforms niet voor, maar sluit deze ook niet uit. Opdrachtnemers dienen aannemelijk te maken dat hun oplossing (maatwerk, standaard of een combinatie) voldoet aan de gestelde eisen en de risico's rondom incidenten, aansprakelijkheid en compliance adequaat beheerst.</p>

35	Document: 11. DSH Functioneel Programma van Eisen - Pagina 2 en pagina 5	<p>Onderhoud, patching en kwetsbaarheden: Leveranciers krijgen ruimte voor eigen technische keuzes.</p> <p>Vraag: Hoe borgt DSH structureel patchmanagement, vulnerability management en security updates gedurende de levensduur van het platform, en waarom wordt dit risico niet verkleind door gebruik van standaardsoftware met vaste security roadmaps en leveranciersverantwoordelijkheid?</p>	<p>Opdrachtgever borgt patchmanagement, vulnerability management en security updates via de vastgestelde non-functionele eisen, de SLA en contractuele afspraken, waaronder verplichtingen ten aanzien van beveiligingspatches, monitoring, periodieke security-testen (zoals pentesten en OWASP-controles) en rapportage over kwetsbaarheden. Deze eisen gelden gedurende de volledige looptijd van de overeenkomst en zijn niet afhankelijk van de gekozen oplossingsrichting. De aanbesteding schrijft het gebruik van standaardsoftware met vaste security roadmaps niet voor, maar sluit dit ook niet uit. Opdrachtnemers dienen aannemelijk te maken dat hun oplossing (maatwerk, standaardsoftware of een combinatie) structureel en aantoonbaar voorziet in tijdige security-updates en effectief kwetsbaarhedenbeheer op een niveau dat past bij de publieke rol van DSH en de gevoeligheid van de data.</p>
----	--	---	---

36	<p>Document: 11. DSH Functioneel Programma van Eisen - Pagina 14 en pagina 20, Insights en Data Requests</p>	<p>Data-export en datalekrisico: Export van data (bijv. CSV/Excel) wordt toegestaan.</p> <p>Vraag: Hoe worden bij een maatwerkoplossing risico's op datalekken en ongeautoriseerde data-exfiltratie beheerst, en waarom acht DSH deze beheersing gelijkwaardig of beter dan bij standaardplatformen met ingebouwde DLP- en usage-controlmechanismen?</p>	<p>Het toestaan van data-export in open formaten is bedoeld als onderdeel van transparantie, governance en exit-gereedheid, en niet als primair gebruiksscenario. Ongeacht of sprake is van maatwerk of standaardsoftware, vereist Opdrachtgever dat risico's op datalekken en ongeautoriseerde data-exfiltratie worden beheerst via passende technische en organisatorische maatregelen, zoals autorisatie, logging en audit trails, versleutelde opslag en overdracht, en controle op exportrechten. De aanbesteding gaat er niet van uit dat maatwerkoplossingen per definitie gelijkwaardig of beter zijn dan standaardplatformen; Opdrachtnemers dienen aannemelijk te maken dat hun gekozen oplossing een niveau van beveiliging en beheersing biedt dat passend is bij de gevoeligheid van de data en minimaal gelijkwaardig is aan gangbare marktstandaarden.</p>
37	<p>Document: 11. DSH Functioneel Programma van Eisen - Pagina 9 en pagina 18, diverse paragrafen over audit trail</p>	<p>Audit trail en herleidbaarheid: Audit trails worden als vereiste benoemd.</p> <p>Vraag: Waarom is gekozen voor het realiseren van audit- en loggingfunctionaliteit binnen maatwerksoftware, in plaats van gebruik te maken van standaardoplossingen die reeds voldoen aan erkende normen (bijv. ISO 27001, SOC2) en forensische logging ondersteunen?</p>	<p>Opdrachtgever heeft geen keuze gemaakt om audit- en loggingfunctionaliteit per definitie binnen maatwerksoftware te realiseren. De aanbesteding stelt eisen aan de uitkomst (auditability, herleidbaarheid en bewaartermijnen), maar schrijft niet voor op welke wijze deze worden geïmplementeerd.</p>

38	Document: 11. DSH Functioneel Programma van Eisen - Pagina 9, paragraaf 2.3 Data-aanvragen en toegang	<p>Autorisatie bij datatoegang: Het proces voor datatoegang kent complexe besluitvormingsroutes.</p> <p>Vraag: Hoe wordt geborgd dat maatwerk autorisatielogica geen verhoogd risico oplevert op foutieve toegangsverlening of privilege escalation, en waarom wordt dit risico acceptabel geacht ten opzichte van standaardplatformen met policy-based access control?</p>	Opdrachtgever gaat er niet van uit dat autorisatielogica per definitie als maatwerk moet worden gerealiseerd. De aanbesteding stelt eisen aan correcte, controleerbare en doelgebonden autorisatie, maar schrijft geen specifieke technische implementatie voor.
39	Document: 11. DSH Functioneel Programma van Eisen - Pagina 7-8, paragraaf 2.1 Onboarding en accountbeheer	<p>Authenticatie en identity management: Authenticatie wordt globaal beschreven (wachtwoord, tweestapsverificatie).</p> <p>Vraag: Waarom is niet expliciet gekozen voor integratie met bestaande, bewezen identity providers of federatieve authenticatieoplossingen, en hoe wordt bij maatwerk gegarandeerd dat het authenticatiemechanisme voldoet aan actuele beveiligingsstandaarden?</p>	Opdrachtgever heeft ervoor gekozen om geen specifieke identity provider of federatieve authenticatieoplossing voor te schrijven, om ruimte te laten voor verschillende passende oplossingsrichtingen en om onnodige afhankelijkheden te voorkomen. De aanbesteding stelt daarom eisen aan het beveiligingsniveau van authenticatie (waaronder Multi-Factor Authenticatie en toepassing van gangbare beveiligingsstandaarden), maar niet aan een specifieke technologie of leverancier. Ongeacht of gebruik wordt gemaakt van maatwerk of bestaande identity-diensten dient de oplossing aantoonbaar te voldoen aan actuele beveiligingsstandaarden en best practices.

40	<p>Document: 11. DSH Functioneel Programma van Eisen - Pagina 5, paragraaf 1.3 Gefaseerde ontwikkeling</p>	<p>Gefaseerde ontwikkeling en security-risico's: Elke fase dient zelfstandig bruikbaar te zijn en te voldoen aan non-functionele eisen.</p> <p>Vraag: Hoe waarborgt DSH dat in vroege ontwikkelfasen geen concessies worden gedaan aan beveiliging (bijv. authenticatie, logging, autorisatie), en waarom acht DSH dit risico beter beheersbaar bij maatwerk dan bij standaardsoftware met vooraf gedefinieerde security baselines?</p>	<p>De aanbesteding maakt geen onderscheid tussen maatwerk- of standaardsoftware en gaat er niet van uit dat maatwerk per definitie beter beheersbaar is. Het risico op concessies in vroege fasen wordt beperkt door het stellen van minimale eisen per fase, acceptatie door Opdrachtgever en de verplichting om beveiliging integraal onderdeel te laten zijn van ontwerp, realisatie en oplevering.</p>
41	<p>Document: 11. DSH Functioneel Programma van Eisen - Pagina 4-5, paragraaf 1.2 DSH-dataformat</p>	<p>DSH-dataformat als argument voor maatwerk: Het DSH-dataformat wordt benoemd als onderscheidend kenmerk.</p> <p>Vraag: Waarom leidt het hanteren van een specifiek dataformat tot de keuze voor maatwerksoftware, terwijl veel standaard dataplatformen configureerbare datamodellen, validatieregels en versiebeheer ondersteunen? Welke beveiligings- of beheerrisico's zouden standaardoplossingen hier onvoldoende afdekken?</p>	<p>Het hanteren van het dataformat van Opdrachtgever leidt niet tot een voorafgaande keuze voor maatwerksoftware. De aanbesteding schrijft geen specifieke technische oplossing voor en erkent dat veel standaard dataplatformen configureerbare datamodellen, validatieregels en versiebeheer ondersteunen. Het DSH-dataformat is bedoeld als functioneel en semantisch uitgangspunt voor uniforme datadeling en vergelijkbaarheid, onafhankelijk van de gekozen technologie.</p>

42	Vraag van algemene aard	<p>Gegeven de uiterst sensitieve data die via het Data Safe House platform wordt gedeeld dient ons inziens voor Fase 1 meer financiële ruimte te worden geboden om de kosten van bewezen standaard software en bijbehorend onderhoud (naar redelijkheid) te kunnen dekken zodat ook partijen die de oplossing met standaard software kunnen invullen een redelijke kans wordt geboden om de aanbesteding te winnen.</p> <p>Met de huidige opzet van uw aanbesteding en de kostenverdeling over de fasen stuurt Stichting Data Safe House de uitkomst sterk richting een maatwerk software oplossing, terwijl met bewezen standaard software een meer toekomstvaste, schaalbaarder én beter beveiligde oplossing kan worden geboden.</p> <p>Is Stichting Data Safe House bereid om een factor 2 hoger budget voor Fase 1 toe te staan voor inschrijvers die de gevraagde functionaliteit binnen een standaard software oplossing kunnen inrichten?</p>	<p>Opdrachtgever sluit het gebruik van standaardsoftware of bestaande platformoplossingen nadrukkelijk niet uit, mits deze aantoonbaar voldoen aan alle functionele, non-functionele en contractuele eisen uit de aanbestedingsdocumenten. De aanbesteding schrijft geen maatwerkoplossing voor en laat de keuze voor de oplossingsrichting bij de Opdrachtnemer. Het voor Fase 1 vastgestelde budget wordt echter niet aangepast.</p> <p>Opdrachtnemers dienen hun oplossing, ongeacht of deze is gebaseerd op standaardsoftware of maatwerk, binnen de gestelde financiële kaders te realiseren en hun kostenstructuur hierop af te stemmen.</p>
----	-------------------------	---	--

43	Vraag van algemene aard	Waarom kiest Stichting Data Safe House voor een software ontwikkeltraject op basis van een prototype en niet voor de inzet van een standaard Datamanagement platform (zodat generieke functies zoals User Management, toegangsrechten en Security by Design beter gewaarborgd zijn)?	Opdrachtgever heeft geen keuze gemaakt voor een specifiek type platform of technologie, maar heeft ervoor gekozen de functionele en gebruikersgerichte eisen centraal te stellen. Gezien de relatief beperkte complexiteit van het dataformat en het uitwisselingsproces is geen zware data-backend noodzakelijk. De grootste meerwaarde van het platform ligt in de wijze van gegevensinvoer, validatie, visualisatie en gebruiksvriendelijke ontsluiting van inzichten voor verschillende gebruikersrollen. Daarom is in de uitvraag gekozen voor een ontwikkeltraject waarin een interactief prototype en een sterke focus op front-end en UX leidend zijn. Dit sluit het gebruik van standaard datamanagementplatformen of bestaande componenten voor generieke functies zoals user management, autorisatie en beveiliging nadrukkelijk niet uit, mits wordt voldaan aan alle gestelde eisen.
44	Aanbestedingsleidraad §2.2 en §2.5, Begeleidend document marktconsultatie §1.2, en Non-functionele eisen/SLA (beheer en onderhoud).	Uit de aanbestedingsdocumentatie begrijpen wij dat in 2023 reeds een IT-dataplatform is gerealiseerd via een eerdere aanbesteding waarvan het contract in 2026 expireert, terwijl in de huidige aanbesteding wordt gesproken over ontwikkeling van het IT Dataplatform; kunt u verduidelijken in hoeverre deze opdracht ziet op doorontwikkeling of overname van het bestaande platform versus (her)bouw van een nieuw platform, en of daarbij migratie van bestaande data, gebruikers en configuraties én eventueel (tijdelijk) beheer en onderhoud van het huidige systeem onder de verantwoordelijkheid van de nieuwe opdrachtnemer vallen?	De huidige aanbesteding ziet niet op de overname of doorontwikkeling van het bestaande IT-dataplatform dat in 2023 is gerealiseerd. Het betreft de realisatie van een nieuw IT-dataplatform op basis van de in deze aanbesteding opgenomen functionele en non-functionele eisen. Wel is voorzien dat relevante bestaande data, waaronder projectdata en gebruikersgegevens, vanuit het huidige systeem wordt gemigreerd naar het nieuwe platform. De omvang en exacte inrichting van deze datamigratie worden in afstemming met DSH nader bepaald. In de tweede nota van inlichtingen zal hierover meer informatie gedeeld worden.

45	kerncompetentie-eis, Hoofdstuk 3 Aanbestedingsleidraad.	Kunt u verduidelijken welke typen referentieprojecten u passend acht voor de gevraagde kerncompetentie, en of platformoplossingen voor veilige gegevensuitwisseling tussen meerdere organisaties met rollen/autorisaties en vertrouwelijke data in een (semi-)overheids-, energie- of andere gereguleerde context als gelijkwaardig worden beschouwd, ook wanneer het functionele domein afwijkt van DSH?	Voor de gevraagde kerncompetentie acht Opdrachtgever referentieprojecten passend waarin aantoonbare ervaring is opgedaan met het realiseren en beheren van platformoplossingen voor veilige gegevensuitwisseling tussen meerdere organisaties, inclusief rol- en autorisatiestructuren, governance en omgang met vertrouwelijke of gevoelige data. Dit kan zowel binnen de energiecontext als binnen andere (semi-)overheids- of gereguleerde domeinen zijn. Referentieprojecten worden als gelijkwaardig beschouwd wanneer zij qua complexiteit, aard van samenwerking en beveiligings- en governance-eisen vergelijkbaar zijn, ook indien het functionele domein afwijkt van dat van Opdrachtgever.
46	Kerncompetentie energiedata, Hoofdstuk 3 Aanbestedingsleidraad.	Ten aanzien van de gevraagde kerncompetentie “aantoonbare ervaring met het werken met energiedata in applicaties” vernemen wij graag of deze eis uitsluitend wordt beoordeeld op referentieprojecten die volledig binnen de gestelde referentieperiode vallen, of dat ook projecten of rollen waarin slechts een deel van de werkzaamheden betrekking had op energiedata (zoals energiegebruik/productie, emissies of prognoses) en/of referenties (deels) buiten deze periode, in samenhang mogen worden meegewogen bij het aantonen van deze kerncompetentie?	Zie pagina 20 punt 1. de gevraagde onderdelen dienen binnen de 36 maanden te vallen, dit hoeft dus niet de volledige referentieopdracht te zijn.

47	Intellectueel eigendom	DSH wordt eigenaar van de broncode. Geldt deze eigendomsoverdracht ook voor generieke modules of libraries die de leverancier reeds heeft ontwikkeld en inzet voor dit platform, of kan hiervoor worden volstaan met een onbeperkt gebruiksrecht?	De eigendomsoverdracht aan Opdrachtgever ziet op maatwerksoftware, broncode, documentatie en configuraties die specifiek in het kader van deze opdracht voor DSH worden ontwikkeld. Voor generieke modules, libraries of componenten die de leverancier reeds heeft ontwikkeld en die breder worden ingezet, kan worden volstaan met het verlenen van een onbeperkt, onherroepelijk en overdraagbaar gebruiksrecht, mits dit Opdrachtgever in staat stelt het platform zelfstandig te beheren, door te ontwikkelen en over te dragen aan een derde partij zonder aanvullende beperkingen.
48	Implementatiefase	De implementatiefase omvat het integreren van data uit het huidige systeem. Wat is de omvang (volume) van deze historische dataset en in welk technisch formaat (bijv. SQL-dump, CSV, API) wordt deze data door de huidige aanbieder aangeleverd?	De exacte omvang (volume) van de historische dataset uit het huidige systeem is op dit moment nog niet definitief vastgesteld en wordt als beheersbaar en beperkt ingeschat. Het betreft met name bestaande projectdata en bijbehorende gebruikersgegevens. De technische vorm waarin deze data beschikbaar wordt gesteld (bijvoorbeeld CSV-export, database-export of een andere gangbare vorm) wordt in afstemming met Opdrachtgever en de huidige leverancier nader bepaald. Opdrachtnemers dienen in hun plan van aanpak rekening te houden met een pragmatische migratie van bestaande data, waarbij wordt uitgegaan van gangbare, overdraagbare formaten en een beperkte migratiecomplexiteit. In de tweede nota van inlichtingen zal hierover meer informatie gegeven worden.

49	Product owner	DSH vervult de rol van de product owner. Hoeveel tijd in de week is de Product Owner beschikbaar voor het project?	Opdrachtgever vervult de rol van Product Owner en stelt hiervoor minimaal 2,5 dag per week beschikbaar. Deze inzet wordt ingevuld door een combinatie van de Landelijke Data Safe House Manager (L-DSHM) en een data consultant. Indien de voortgang of complexiteit van het project daartoe aanleiding geeft, kan de inzet in overleg tussen Opdrachtgever en de opdrachtnemer worden opgeschaald.
50	Acceptatietest	Hoeveel tijd zal DSH nemen om de acceptatietest van fase 1 af te ronden?	Opdrachtgever zal de acceptatietest van Fase 1 binnen vijf (5) werkdagen afronden. Waar mogelijk zal Opdrachtgever gedurende het ontwikkel- en opleverproces al starten met (deel)testen, zodat de formele acceptatiefase efficiënt kan worden doorlopen en bevindingen tijdig kunnen worden verwerkt.
51	maandelijkse kosten	"In het document staat ""Dit kan door de maandelijkse kosten onderdeel te laten zijn van de aanbesteding en hier een gunningscriteria van te maken."" . Wat bedoelen jullie hiermee?"	Kunt u aangeven in welk document en waar precies deze zin staat?
52	Cloudinfrastructuur	Is de cloudinfrastructuur up en running tijdens de start van het contract?	Nee. Bij de start van het contract is de cloudinfrastructuur nog niet volledig up-and-running. De selectie, inrichting en ingebruikname van de cloudinfrastructuur maken onderdeel uit van de initiële ontwikkeling en implementatie van de opdracht en worden in overleg tussen Opdrachtgever en de opdrachtnemer gerealiseerd, passend bij de fasering en planning van het project.

53	Cloudinfrastructuur	Wordt de nieuwe leverancier betrokken bij de cloudinfrastructuur keuze? Is deze up en running tijdens de start van het contract?	Ja, de nieuwe leverancier wordt betrokken bij de keuze voor de cloudinfrastructuur en adviseert hierover vanuit technische en beheeroogpunt. De definitieve keuze ligt bij Opdrachtgever. De cloudinfrastructuur is bij de start van het contract nog niet volledig up-and-running; de inrichting en ingebruikname maken onderdeel uit van de initiële ontwikkeling en implementatie en worden in overleg gerealiseerd.
54	Cloudprovider	DSH geeft aan zelf de cloudinfrastructuur te contracteren, terwijl de opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de inrichting en het beheer. Heeft DSH reeds een voorkeur voor een specifieke cloudprovider (zoals Azure, AWS of GCP), en zijn er specifieke managed services van deze providers die wel of juist niet gebruikt mogen worden in het kader van de geëiste technologie-onafhankelijkheid?	Opdrachtgever heeft op dit moment geen voorkeur voor een specifieke cloudprovider. De keuze voor de cloudprovider wordt in overleg met de opdrachtnemer gemaakt, waarbij Opdrachtgever de finale zeggenschap heeft en zelf contracthouder is van de cloudinfrastructuur. Het gebruik van managed services van een cloudprovider is toegestaan, mits deze voldoen aan de eisen ten aanzien van EU-rechtsmacht, beveiliging en energie-efficiëntie, en geen onomkeerbare vendor lock-in veroorzaken. Managed services dienen vervangbaar te zijn door functioneel gelijkwaardige alternatieven en mogen de overdraagbaarheid, exit-gereedheid en technologie-onafhankelijkheid van het platform niet onnodig beperken.

55	Kritieke actie(s)	Er wordt een responstijd van minder dan 2 seconden gevraagd voor kritieke acties. Wat is de lijst van een kritieke actie(s)?	Onder kritieke acties worden gebruikershandelingen verstaan waarbij directe feedback noodzakelijk is voor een goede gebruikerservaring en voortgang van het proces. Dit betreft met name acties zoals inloggen, navigeren binnen het platform, opslaan of indienen van gegevens, bevestigen van keuzes, en het openen of bijwerken van schermen met kernfunctionaliteit. De opsomming is niet limitatief; het uitgangspunt is dat alle interactieve handelingen die de gebruiker als direct en synchroon ervaart onder deze definitie vallen. De exacte afbakening kan in overleg bij contractering en in de SLA nader worden geconcretiseerd.
56	Minimale scope	Voor het opstellen van een vaste prijs voor fase 1 en 2 is noodzakelijk dat de scope van deze fasen is vastgelegd. Klopt onze aanname dat de minimale scope uitputtend is beschreven in DSH- Programma van Eisen, inclusief de interactieve UX prototype op Figma, tezamen met de Aanbestedingsleidraad IT Dataplatform paragraaf 2.5.2. (pag12)?	Ja, die aanname is correct. De minimale scope voor Fase 1 en Fase 2 is vastgelegd in het Functioneel Programma van Eisen, in samenhang met het interactieve UX-prototype (Figma) en paragraaf 2.5.2 van de Aanbestedingsleidraad IT Dataplatform. Deze documenten beschrijven gezamenlijk de minimale functionaliteit die binnen de vaste prijs voor Fase 1 en Fase 2 dient te worden gerealiseerd. Functionaliteiten die niet expliciet binnen deze scope zijn opgenomen, worden beschouwd als doorontwikkeling en vallen buiten de vaste prijs.
57	EU Law	Staat de aanbesteding de inzet toe van een nearshore partner uit een EU-kandidaatlidstaat met een SAO-overeenkomst?"	Ja dit is mogelijk zolang er maar geen toegang is vanuit buiten de EU tot productiedata, eisen uit 3.4 blijven geldig.

58	Oude applicatie	We zien de waarde van het kunnen kijken naar de huidige applicatie om beter te begrijpen hoe we de nieuwe applicatie dienen te bouwen. Het kan voornamelijk versnellend werken om het datamodel te kunnen doorgronden. Kunnen we toegang krijgen tot de bestaande applicatie bij de start van het project om het datamodel goed te kunnen begrijpen?	Toegang tot het huidige platform kan helaas niet worden verleend. De aanbesteding is gericht op de realisatie van een nieuw platform en ziet niet op overname of doorontwikkeling van de bestaande applicatie. Het interactieve UX-prototype geeft een representatief beeld van de gewenste gebruikerservaring en procesinrichting, terwijl de datamodellen, rekenregels en functionele uitgangspunten zijn beschreven in het Functioneel Programma van Eisen. Deze documenten vormen samen het uitgangspunt voor het ontwerp en de realisatie van de nieuwe applicatie.
59	Functioneel Programma van Eisen	Is er een design library/model beschikbaar en zo niet, stelt DSH hier extra financiële middelen voor beschikbaar om de te ontwikkelen of wordt er verwacht dat dit onderdeel is van de offering.	Er is geen bestaande design library of design system beschikbaar. Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat het opzetten en toepassen van een passende design library of -model onderdeel is van de aanbidding en wordt gerealiseerd binnen de scope en het budget van de opdracht.
60	Functioneel Programma van Eisen	Zijn er al bestaande huisstijlrichtlijnen (brand book) waaraan het UI-ontwerp moet voldoen, of wordt van de leverancier verwacht dat zij ook de visuele identiteit van het platform vanaf nul ontwikkelen?	Er is een bestaande huisstijl van Data Safe House beschikbaar die als uitgangspunt kan dienen voor het UI-ontwerp van het platform.

61	Non-functionele Eisen, SLA en Contractuele Afspraken	Interpreteren wij artikel 2.7 van bijlage 12 goed dat het mogelijk is om bij een exit de data aan te leveren in open standaarden en de gebruikersdocumentatie van de processen die op basis van reeds bestaande (niet open-source) software toegepast zijn?	Ja, die interpretatie is correct. Artikel 2.7 van bijlage 12 beoogt te borgen dat bij een exit de data beschikbaar wordt gesteld in open, gedocumenteerde formaten en dat de relevante gebruikers- en procesdocumentatie wordt overgedragen, ook indien (delen van) het platform gebruikmaken van bestaande, niet open-source software. Het uitgangspunt is dat Opdrachtgever in staat wordt gesteld het platform en de bijbehorende processen voort te zetten of over te dragen aan een derde partij, zonder onredelijke afhankelijkheden van de oorspronkelijke leverancier.
62	16. Marktconsultatie begeleidend document DSH	Welk totaal geschat data volume (in GB of TB) verwacht Stichting Data Safe House te bereiken binnen de initiële contractperiode van 48 maanden?	Opdrachtgever kan op dit moment geen harde of kwantitatief onderbouwde inschatting geven van het totale datavolume dat binnen de initiële contractperiode van 48 maanden zal worden bereikt. Op basis van de aard van het platform en het functioneel ontwerp wordt verwacht dat het datavolume beperkt en beheersbaar blijft en zich primair richt op gestructureerde project- en rapportagedata, en niet op grootschalige bulk- of realtime datastromen.

63	Gebruik van open standaarden	U geeft aan dat vendor lock-in voorkomen moet worden en moedigt het gebruik van open standaarden aan. Mogen wij hieruit afleiden dat het gebruik van W3C-standaarden voor datamodellering (zoals RDF en SPARQL) wordt aangemoedigd of in ieder geval is toegestaan als basis voor de dataopslag, gezien de hoge mate van portabiliteit en standaardisatie die dit biedt voor de data-eigendom van DSH?	Het gebruik van open standaarden wordt door Opdrachtgever aangemoedigd in het kader van overdraagbaarheid en het beperken van vendor lock-in. Het toepassen van W3C-standaarden voor datamodellering, zoals RDF en SPARQL, is toegestaan. DSH schrijft deze standaarden echter niet verplicht voor. Opdrachtnemers dienen aannemelijk te maken dat de gekozen datamodellering en opslag aansluiten bij de functionele behoeften van het platform, proportioneel zijn gezien de beperkte complexiteit van de dataverwerking, en bijdragen aan overdraagbaarheid, beheerbaarheid en toekomstbestendigheid.
64	Beleid linked data standaarden	Heeft DSH een actief beleid op het gebied van linked data standaarden en ervaring met het toepassen ervan?	Opdrachtgever heeft op dit moment geen actief of expliciet beleid ten aanzien van het gebruik van linked data standaarden, noch uitgebreide ervaring met de toepassing daarvan binnen het huidige platform. Het toepassen van dergelijke standaarden wordt niet uitgesloten, maar is geen vereiste.
65	Looptijd van de overeenkomst	Uit de aanbestedingsleidraad paragraaf 2.2: Wat gebeurt er met de huidige applicatie?	Na realisatie van het nieuwe IT-dataplatform en afronding van de overeengekomen datamigratie zal de huidige applicatie worden uitgefaseerd en opgeheven. De huidige applicatie blijft tot dat moment operationeel onder verantwoordelijkheid van de bestaande leverancier. De nieuwe opdrachtnemer is niet verantwoordelijk voor beheer of doorontwikkeling van de huidige applicatie.

66	Looptijd van de overeenkomst	Uit de aanbestedingsleidraad paragraaf 2.2: Doet de huidige leverancier ook mee?	De huidige leverancier is niet uitgesloten van deelname aan deze aanbesteding. Of de huidige leverancier daadwerkelijk inschrijft, is aan de betreffende partij zelf.
67	PvE Alg Uitvoeringseisen	Uit de aanbestedingsleidraad paragraaf 2.5.2: Hoe ziet de huidige omgeving eruit?	Het gewenste platform is uitvoerig beschreven in het programma van eisen en het UX prototype. Er kan tijdens deze aanbesteding geen inzicht worden geboden in het huidige platform.

68	PvE Informatiebeveiliging	Uit de aanbestedingsleidraad paragraaf 2.5.2: Kan de inschrijver ook de benodigde infrastructuur leveren? Dat zou nl de beheerskosten naar beneden doen gaan omdat we dan onze geautomatiseerde beheersstandaarden kunnen toepassen..	Het uitgangspunt zoals opgenomen in de Aanbestedingsleidraad blijft dat Opdrachtgever bij voorkeur zelf de cloudinfrastructuur contracteert. Dit uitgangspunt is leidend en vormt het standaard scenario voor de uitvoering van de opdracht. In uitzonderlijke gevallen kan, indien dit aantoonbaar bijdraagt aan een efficiëntere inrichting en lagere beheerslasten (bijvoorbeeld door toepassing van bestaande geautomatiseerde beheersstandaarden van de Opdrachtnemer), in overleg worden gekozen voor een uitvoeringsvariant waarbij de inschrijver (tijdelijk of structureel) de benodigde infrastructuur contracteert. In dat geval gelden onverkort de eisen ten aanzien van EU-rechtsmacht, beveiliging, overdraagbaarheid en het voorkomen van vendor lock-in, en dienen infrastructuurkosten transparant, gespecificeerd en zonder opslagen 1-op-1 te worden doorgelegd aan DSH. De definitieve keuze voor de wijze van contractering van de infrastructuur ligt te allen tijde bij Opdrachtgever en wordt pas na gunning vastgesteld.
69	Aanbestedingsleidraad	Uit de aanbestedingsleidraad paragraaf 2.5.2: Exit regeling: vooraf is deze vastgesteld op het prijzenblad. Als er veel uitgebreid wordt gedurende de looptijd kan dit invloed hebben op de exit acties. Hoe wordt dit verrekend?	Indien gedurende de looptijd sprake is van substantiële uitbreiding van functionaliteit of omvang van het platform via overeengekomen doorontwikkeling, kan dit gevolgen hebben voor de benodigde exit-activiteiten. In dat geval worden aanvullende exit-werkzaamheden die aantoonbaar het gevolg zijn van deze uitbreidingen in overleg verrekend, binnen de kaders van de overeenkomst en het wijzigings- en meerwerkproces.

70	Aanbestedingsleidraad	Paragraaf 2.5.3: Wat zijn de criteria voor het selecteren van een cloudprovider? Is hier een voorkeurprovider?	Opdrachtgever hanteert geen voorkeur voor een specifieke cloudprovider. Bij de selectie van een cloudprovider zijn de criteria leidend zoals opgenomen in de aanbestedingsdocumenten, waaronder naleving van EU-rechtsmacht (“EU law only”), aantoonbare informatiebeveiliging en compliance (bijv. ISO 27001 of gelijkwaardig), transparantie over datalocaties en subverwerkers, energie-efficiëntie en het beperken van vendor lock-in. De cloudprovider en eventuele ingezette managed services moeten passen binnen deze kaders en de overdraagbaarheid en continuïteit van het platform niet onnodig beperken.
71	Aanbestedingsleidraad	Paragraaf 2.5.4 Hier wordt gesproken over een bijlage conformiteitenlijst. Welke bijlage wordt hier bedoeld?	Hiermee worden de bijlages 11 en 12 bedoeld.
72	Non functionele eisen Bijlage 12	Paragraaf 1.3.4: Kunnen we meedenken en een veiliger en eenvoudiger alternatief aanbieden?	Ja, dat is toegestaan. De aanbesteding schrijft geen specifieke technische oplossing voor. Opdrachtnemers worden uitgenodigd om, waar passend, een veiliger en/of eenvoudiger alternatief voor te stellen, mits dit aantoonbaar voldoet aan of beter invulling geeft aan de functionele, non-functionele en contractuele eisen. Eventuele alternatieven dienen goed onderbouwd te worden en mogen geen afbreuk doen aan beveiliging, governance, overdraagbaarheid en continuïteit van het platform.

73	Bijlage 12 – Non-functionele eisen, SLA en contractuele afspraken - Beveiliging / penetratietesten	<p>In de aanbestedingsdocumenten wordt het uitvoeren van (periodieke) penetratietesten genoemd, zonder nadere specificatie van frequentie of scope.</p> <p>Kunt u aangeven welk minimum verwachtingsniveau opdrachtgever hanteert ten aanzien van de frequentie van penetratietesten (bijvoorbeeld periodiek en/of na majeure releases) en de scope daarvan (applicatie, infrastructuur, cloudconfiguratie)?</p>	<p>Opdrachtgever hanteert als minimumverwachting dat periodiek beveiligingstesten worden uitgevoerd en dat bij significante wijzigingen of majeure releases aanvullende testen plaatsvinden. De scope van deze testen omvat in ieder geval de applicatie en de relevante onderdelen van de onderliggende infrastructuur en cloudconfiguratie. De aanbesteding schrijft geen vaste frequentie of exacte scope voor; deze worden in overleg tussen DSH en de opdrachtnemer nader vastgesteld en vastgelegd in de SLA, waarbij wordt aangesloten bij gangbare marktpraktijken en het risicoprofiel van het platform.</p>
74	11. Functioneel Programma van Eisen - Audit logging & datatoegang	<p>Wordt verwacht dat alle datatoegang, mutaties, exports en besluiten volledig auditbaar worden vastgelegd (wie, wat, wanneer, waarom) en beschikbaar zijn voor governance en toezicht?</p>	<p>Ja. Het platform dient te voorzien in audit- en loggingfunctionaliteit zoals beschreven in het Functioneel Programma van Eisen. Dit betekent dat datatoegang, relevante mutaties, exports en besluiten op een niveau dat passend is bij de beschreven processen aantoonbaar worden vastgelegd en beschikbaar zijn voor governance en toezicht. Het doel van deze auditinformatie is procesmatige verantwoording en toezicht; er wordt geen forensisch of opsporingsniveau van logging vereist. De inrichting van audit trails dient proportioneel te zijn en aan te sluiten bij de in het PvE beschreven audit- en governance-eisen.</p>

75	Gunningscriterium “Mate van onafhankelijkheid / exit” - Infrastructure-as-Code (IaC)	Wordt Infrastructure-as-Code (bijv. Terraform, Bicep of vergelijkbaar) verwacht voor het inrichten en reproduceren van OTAP-omgevingen, mede in het kader van overdraagbaarheid en exit-gereedheid?	Het toepassen van Infrastructure-as-Code voor het inrichten en reproduceren van OTAP-omgevingen wordt niet expliciet als harde eis gesteld, maar sluit goed aan bij de eisen rondom overdraagbaarheid, beheerbaarheid en exit-gereedheid. Opdrachtnemers mogen hiervoor gangbare methoden en tooling gebruiken, zoals Terraform, Bicep of gelijkwaardige oplossingen, mits de gekozen aanpak aantoonbaar bijdraagt aan reproduceerbaarheid, transparantie en overdraagbaarheid van de infrastructuur.
76	Gunningscriterium “Mate van onafhankelijkheid / exit” - Container-based architectuur	Verwacht opdrachtgever dat het platform container-based wordt ingericht (bijv. Docker/Kubernetes of vergelijkbaar) ten behoeve van schaalbaarheid, beheerbaarheid en overdraagbaarheid tussen omgevingen?	Ja. Conform §1.2.1 van de Non-functionele Eisen dient de oplossing container-based te kunnen worden ingericht ten behoeve van schaalbaarheid, beheerbaarheid en overdraagbaarheid tussen omgevingen. Hierbij schrijft Opdrachtgever geen specifieke containertechnologie of orkestratieplatform voor (zoals Docker of Kubernetes), maar verwacht zij dat de gekozen inrichting aantoonbaar voldoet aan deze uitgangspunten. Opdrachtnemers hebben de vrijheid om een passende technische invulling te kiezen, mits de oplossing container-based is opgezet en voldoet aan alle functionele, non-functionele en contractuele eisen en overdraagbaar en toekomstbestendig is.
77	Bijlage 12 – Non-functionele eisen, SLA en contractuele afspraken - Digitale toegankelijkheid / WCAG	Dient het platform te voldoen aan de Wet Digitale Overheid / WCAG 2.1 AA toegankelijkheidsrichtlijnen, en wordt hiervoor formele toetsing of aantoonbaarheid verwacht?	Nee. Het platform hoeft niet te voldoen aan de Wet digitale overheid of de WCAG 2.1 AA-toegankelijkheidsrichtlijnen. Er wordt daarom ook geen formele toetsing of aantoonbaarheid op dit punt verwacht.

78	11. Functioneel Programma van Eisen - Fijnmazige autorisatie (RBAC / ABAC)	Verwacht opdrachtgever een fijnmazig rol- en attributengebaseerd autorisatiemodel (RBAC/ABAC), waarbij datatoegang afhankelijk is van rol, organisatie, locatie/plant en doelbinding?	Opdrachtgever schrijft geen specifiek autorisatiemodel (RBAC/ABAC) als techniek voor, maar verwacht wél fijnmazige en toetsbare autorisatie die aansluit op de rollen en processen in het PvE. Datatoegang moet afhankelijk kunnen zijn van ten minste rol en organisatie/cluster-context (en waar relevant de project-/datasetcontext), en moet doelgebonden plaatsvinden conform de procesafspraken (doelbinding/governance). Een inrichting met attributen (bijv. locatie/plant) en/of policy-based controls is toegestaan en kan passend zijn, mits proportioneel en aantoonbaar bijdragend aan veilige en beheerste datatoegang. Opdrachtgever staat open voor suggesties van Opdrachtnemer om autorisaties goed te regelen.
79	11. Functioneel Programma van Eisen - Enterprise SSO / federatieve login	Wordt ondersteuning voor enterprise Single Sign-On (bijv. SAML2/OIDC met Azure AD/Entra ID of vergelijkbare IdP's) verwacht voor deelnemende organisaties, en moet dit vanaf initiële livegang beschikbaar zijn?	Ondersteuning voor enterprise Single Sign-On (zoals SAML2/OIDC met Azure AD/Entra ID of vergelijkbare identity providers) wordt niet als verplichte eis gesteld en hoeft niet vanaf de initiële livegang beschikbaar te zijn. De aanbesteding schrijft geen specifieke identity-oplossing voor. Wel dient het platform te voldoen aan de gestelde beveiligingseisen voor authenticatie (waaronder MFA) en zodanig te zijn ingericht dat uitbreiding naar federatieve authenticatie in de toekomst mogelijk is, indien dit wenselijk wordt geacht.

80	Bijlage 12 – Non-functionele eisen, SLA en contractuele afspraken - Verplichte MFA	Kunt u bevestigen of Multi-Factor Authenticatie (MFA) verplicht wordt gesteld voor alle gebruikersrollen (inclusief beheerders en externe datatoegangspartijen), en of dit onderdeel moet zijn van de standaard platformarchitectuur?	Ja. Multi-Factor Authenticatie (MFA) is verplicht voor alle gebruikersrollen, waaronder beheerders en externe partijen die toegang hebben tot het platform of data. MFA dient onderdeel te zijn van de standaard platformarchitectuur en moet vanaf de initiële livegang zijn ingericht. Hiermee wordt invulling gegeven aan de gestelde beveiligingseisen en het vereiste beveiligingsniveau passend bij de gevoeligheid van de data.
81	Huidige platform & migratie	Kunt u nader toelichten wat de omvang en complexiteit is van de datamigratie vanuit het huidige platform (aantallen gebruikers, datasets, historische data, validatieregels)?	De datamigratie vanuit het huidige platform is naar verwachting beperkt van omvang en complexiteit. Het betreft voornamelijk bestaande projectdata en bijbehorende gebruikersaccounts. Het aantal datasets en de hoeveelheid historische data zijn beheersbaar en kennen geen complexe afhankelijkheden of realtime koppelingen. Met de tweede nota van inlichtingen zal hier meer informatie over gedeeld worden.
82	Livegang & prioriteit Deel 1	Kunt u bevestigen of er een gewenste of maximale doorlooptijd is voor de productie-livegang van Deel 1, en welke criteria bepalend zijn om Deel 1 als “acceptabel in productie” te beschouwen?	Ja. Voor Deel 1 geldt dat de productie-livegang uiterlijk 1 oktober dient plaats te vinden, conform de planning zoals opgenomen in de Aanbestedingsleidraad. Deel 1 wordt als “acceptabel in productie” beschouwd wanneer de in het Functioneel Programma van Eisen gedefinieerde functionaliteit voor Deel 1 volledig is gerealiseerd, getest en door DSH is geaccepteerd, en wanneer wordt voldaan aan de bijbehorende non-functionele eisen (waaronder beveiliging, performance en stabiliteit). De inhoud en scope van Deel 1 zijn uitputtend beschreven in het Functioneel Programma van Eisen en vormen het toetsingskader voor acceptatie.

83	6. Bijlage – Format kerncompetenties	<p>In de geschiktheidseisen wordt gesproken over ervaring met “moderne Javascript-frameworks (zoals React, Angular of Vue)” voor frontend-ontwikkeling.</p> <p>Kunt u bevestigen of hieronder ook moderne frontend frameworks/libraries voor UI-ontwikkeling vallen, zoals Bootstrap (in combinatie met JavaScript), mits deze aantoonbaar worden toegepast voor component-based UI-ontwikkeling, responsive design en het ondersteunen van moderne webstandaarden?</p>	Ja, hieronder vallen ook moderne frontend libraries en frameworks voor UI-ontwikkeling. De kern van de eis is dat de Opdrachtnemer beschikt over relevante en actuele frontend-expertise passend bij de beoogde gebruikerservaring en technische kwaliteit van het platform.
84	Aanbestedingsleidraad, p21, 3.4.2.1 Certificeringen	Welke concrete, specifieke normen of certificeringen, naast NEN-ISO 9001:2015, worden door de Aanbestedende dienst als direct gelijkwaardig beschouwd?	Het is niet mogelijk andere specifieke normen of certificeringen te noemen doch wat als gelijkwaardig wordt beschouwd is toegelicht aan de aanbestedingsleidraad. Indien certificeringen of normen hiermee overeenstemmen zijn ze gelijkwaardig.
85	Aanbestedingsleidraad, p21, 3.4.2.1 Certificeringen	Als een Inschrijver geen kwaliteitssystem heeft zoals nu geformuleerd, welke bewijsstukken zou de Aanbestedende dienst nog meer accepteren om aan te tonen dat de kwaliteitsprocessen voldoende zijn geborgd?	Zie toelichting. Het is aan Opdrachtnemer om de gelijkwaardigheid aan te tonen. Het noemen van bewijsstukken zegt niets over de inhoud.

86	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	Paragraaf 2.1: Kan één gebruiker meerdere rollen hebben?	Een gebruiker kan binnen het platform meerdere rollen toegekend krijgen, maar heeft slechts één actieve rol tegelijk. De actieve rol bepaalt op dat moment de geldende rechten en bevoegdheden, conform het Functioneel Programma van Eisen. Het platform mag voorzien in een gebruikersinterface waarin een gebruiker, indien meerdere rollen zijn toegekend, expliciet kan kiezen welke rol actief is. Dit is met name bedoeld ter ondersteuning van testen en gebruiksgemak en doet geen afbreuk aan de autorisatie- en governanceprincipes.
87	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	Paragraaf 2.3: Is datatoegang tijdgebonden en automatisch expirerend?	Ja. Datatoegang is tijdgebonden en automatisch expirerend. Toegang tot data wordt verleend voor een vooraf vastgestelde periode en vervalt automatisch na afloop daarvan, conform de processtappen en governance-afspraken zoals beschreven in het Functioneel Programma van Eisen.

88	Dienstverleningsovereenkomst - Artikel 3	<p>Artikel 3.4 van de concept-dienstverleningsovereenkomst voorziet in een tussentijdse opzegmogelijkheid met een opzegtermijn van drie maanden. Dit kan voor inschrijvers, gelet op de investeringen die samenhangen met ontwikkeling, kennisopbouw en continuïteit van beheer, een aanzienlijk financieel risico met zich meebrengen.</p> <p>Kunt u toelichten hoe inschrijvers geacht worden dit risico mee te nemen in hun prijsstelling? Daarnaast vernemen wij graag of is overwogen de opzegtermijn te verruimen (bijvoorbeeld tot één jaar), mede met het oog op een evenwichtige risicoverdeling en het bevorderen van scherpe en vergelijkbare inschrijvingen.</p>	Opdrachtgever is bezig met het formuleren van een reactie hier op en komt hier op terug in de tweede nota van inlichtingen.
89	Acceptatiecriteria	Aanbestedingsleidraad, 2.5.2 Scope / 2.5.4 Minimumeisen, p12, p13 Worden per fase (deel 1 en deel 2) expliciete acceptatiecriteria gehanteerd, en zo ja, op welk moment en door wie worden deze vastgesteld?	Ja. Voor zowel Deel 1 als Deel 2 worden expliciete acceptatiecriteria gehanteerd. Deze criteria volgen uit de functionele en non-functionele eisen zoals vastgelegd in het Functioneel Programma van Eisen en de Aanbestedingsleidraad en vormen het toetsingskader voor acceptatie. De acceptatiecriteria worden in de implementatiefase, in overleg tussen Opdrachtgever (in de rol van opdrachtgever en product owner) en de opdrachtnemer, nader geconcretiseerd en vastgelegd voorafgaand aan de oplevering van iedere fase. De formele acceptatie wordt uitgevoerd door Opdrachtgever.

90	Service window	<p>Non-functionele Eisen, SLA en Contractuele Afspraken, 2.4 (P10)</p> <p>Kunt u bevestigen dat er geen verwachting is dat er buiten de genoemde uren (8:00 - 22:00 voor security incidenten) er geen support verwacht wordt?</p>	<p>Ja, dat klopt. Buiten de in de SLA genoemde supporturen is er geen verwachting van reguliere ondersteuning door de opdrachtnemer. De supportverlening is beperkt tot kantooruren (ma-vr, 09:00–17:00) voor reguliere incidenten en tot het servicevenster van 08:00–22:00 (ma-zo) voor security-incidenten met hoge of kritieke urgentie.</p>
91	Eisen test- en acceptatie omgeving	<p>Non-functionele Eisen, SLA en Contractuele Afspraken, 2.4.2 (P9)</p> <p>Er worden specifieke eisen gesteld met betrekking tot inrichting van een demo-omgeving, zoals het niet gebruiken van productiegegevens. Zijn er voor de test en acceptatie omgevingen ook eisen op dit vlak?"</p>	<p>Ja. Ook voor de test- en acceptatieomgevingen geldt dat deze geen productiegegevens mogen bevatten. In deze omgevingen dient gebruik te worden gemaakt van dummy-, gesynthetiseerde of geanonimiseerde data. Dit sluit aan bij de gestelde beveiligings- en privacy-eisen en is bedoeld om risico's op ongewenste dataverwerking of datalekken te voorkomen. De specifieke inrichting van deze omgevingen wordt in overleg nader afgestemd, mits aan dit uitgangspunt wordt voldaan.</p>
92	Dienstverleningsovereenkomst - Geheimhouding- en beveiligingsaspecten	<p>Concept-Dienstverleningsovereenkomst, 7,3 (P5)</p> <p>Kan de Aanbestedende dienst verduidelijken wat onder de geheimhouding- en beveiligingsaspecten wordt verstaan die gecontroleerd kunnen worden en hoe dit auditrecht in de praktijk wordt ingevuld (frequentie, scope en afstemming met de bedrijfsvoering)?</p>	<p>Geheimhouding- en beveiliging ziet op het voorkomen van datalekken of inbreuken. Informatie dient enkel beschikbaar te zijn voor mensen die dit voor de realisatie van de Opdracht nodig hebben. Als professionele IT parter verwacht Opdrachtgever dat partijen rond dit thema passende maatregelen treffen zonder dat opdrachtgevers dit in detail voorschrijven. De audit is niet tevoren te duiden en Opdrachtgever wenst hierin gezien het belang van de opdracht niet in beperkt te worden.</p>

93	Dienstverleningsovereenkomst - Artikel 7.1	<p>Concept-Dienstverleningsovereenkomst, 7,1 (P5)</p> <p>Artikel 7.1 verwijst naar een verwerkersovereenkomst in relatie tot “informatie verband houdende met Opdrachtgever”, terwijl in §2.7 van de Aanbestedingsleidraad is opgenomen dat een verwerkersovereenkomst indien nodig separaat en in de toekomst wordt overeengekomen. Tevens ziet artikel 7.1 niet expliciet op persoonsgegevens, maar op geheimhouding. Kan de Aanbestedende dienst hierover nadere duidelijkheid verschaffen?</p>	<p>Indien een verwerkersovereenkomst nodig is wordt deze in de toekomst overeengekomen. Geheimhouding dient in zijn algemeenheid rond de uitvoering van de opdracht te zijn gewaarborgd.</p>
94	Dienstverleningsovereenkomst - Artikel 6	<p>Concept-Dienstverleningsovereenkomst, 6,1 (P4)</p> <p>Artikel 6 is getiteld “Aansprakelijkheid”, maar ziet inhoudelijk op de verzekeringsplicht van opdrachtnemer. Kan de Aanbestedende dienst verduidelijken of met dit artikel is beoogd af te wijken van de aansprakelijkheidsregeling uit de ARBIT 2022? Indien dat het geval is, kan de Aanbestedende dienst nader toelichten welke aansprakelijkheidsbeperkingen van toepassing zijn?</p>	<p>De dienstverleningsovereenkomst prevaleert op dit onderdeel waarbij de ARBIT verder onverkort van toepassing is.</p>
95	Dienstverleningsovereenkomst - Artikel 5	<p>Concept-Dienstverleningsovereenkomst (P4)</p> <p>Kan de Aanbestedende dienst toelichten of artikel 5 aldus mag worden geïnterpreteerd dat de vrijwaring uitsluitend ziet op aanspraken van derden die rechtstreeks het gevolg zijn van toerekenbaar handelen of nalaten van opdrachtnemer binnen diens invloedssfeer? Indien dit niet het geval is, is de Aanbestedende dienst bereid deze afbakening expliciet op te nemen om de reikwijdte van de vrijwaring te verduidelijken?</p>	<p>Artikel 5.2 geeft voldoende duidelijkheid.</p>

96	Cyberverzekering	<p>Aanbestedingsleidraad & Concept-Dienstverleningsovereenkomst, 3.4.1 Financiële en economische draagkracht, c) & artikel 6.1 (P19 & P4)</p> <p>Kan de Aanbestedende dienst bevestigen dat een separate cyberverzekering volstaat om te voldoen aan de vereiste cyberdekking en dat deze niet integraal onderdeel hoeft uit te maken van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering?</p>	<p>Dat is correct. Opdrachtnemers dient wel aan de eis te voldoen rond de gestelde hoogte (ook zonder cyber). Zie 3.4.1 c)</p>
97	Versiebeheer	<p>Functioneel Programma van Eisen, §2.2 – stap 7 Versievastlegging §4.1.3 (IDO) – 7. “historische versies kunnen inzien”, P8,P13</p> <p>Kunt u bevestigen dat uitgebreid versiebeheer (zoals vergelijken van meerdere historische versies, rollback naar eerdere gevalideerde datasets) niet vereist is, anders dan de in het PvE beschreven vastlegging van gevalideerde versies?</p>	<p>De oplossing dient te voorzien in het beschikbaar hebben van historische, gevalideerde versies van data. Deze historische versies worden op plantniveau gebruikt tijdens invoer en validatie als sanity check en om wijzigingen ten opzichte van de vorige versie inzichtelijk te maken. Er is geen vereiste om volledige datasets of alle historische versies onderling integraal met elkaar te vergelijken. Wel moet het mogelijk zijn om, indien procesmatig toegestaan, terug te gaan (rollback) naar een eerdere gevalideerde versie.</p>

98	Inzichten	<p>Functioneel Programma van Eisen, 4.4.5 laatste bullet, P23 Er wordt gewenst dat inzichten kunnen worden gebruikt ter ondersteuning van besluitvorming, communicatie en verantwoording richting bestuur en stakeholders.</p> <p>Kan er worden aangegeven welke inzichten daarvoor gewenst zijn?</p>	<p>De specifieke inzichten die worden gebruikt ter ondersteuning van besluitvorming, communicatie en verantwoording richting bestuur en stakeholders zijn op dit moment nog niet uitputtend gedefinieerd en worden in de verdere uitwerking van het platform nader bepaald. Het platform dient daarom flexibel te zijn ingericht, zodat op basis van de beschikbare data en behoeften van DSH verschillende typen inzichten en overzichten kunnen worden gerealiseerd. De reeds genoemde inzichten onder 4.4.5 bieden een goede indicatie van wat er nodig is en kunnen als leidend beschouwd worden in deze fase.</p>
99	Data-export	<p>Functioneel Programma van Eisen, Ontwikkelbacklog, §4.1.5 Insights – export, §2.3 Data-aanvragen en toegang, Backlog item: API-koppeling voor data-export of import, P9, P14</p> <p>Is het correct dat data-export in de initiële fase beperkt is tot eenvoudige exports van beschikbare data en inzichten (bijvoorbeeld CSV/Excel), en dat geavanceerde exportmechanismen of geautomatiseerde koppelingen (API's) buiten scope vallen?</p>	Correct

100	Data Board	<p>Functioneel Programma van Eisen, 2.3 Data-aanvragen en toegang Processtappen stap 4b.i (P9)</p> <p>Data Board is geen rol binnen het systeem, hoe komen zij aan de gegevens die nodig zijn voor het beoordelen van een data-aanvraag? Is daar een systeemfunctie voor om deze gegevens bij het Data-Board te krijgen?</p>	<p>De Data Board is geen zelfstandige rol binnen het systeem. De informatie die nodig is voor het beoordelen van een data-aanvraag wordt door de Data Safe House Manager (DSHM) uit het platform gehaald en gepresenteerd tijdens de Data Board. Daarnaast hebben veel leden van de Data Board zelf een account in het platform, bijvoorbeeld in de rol van IDO of DAP, waardoor zij de relevante informatie rechtstreeks kunnen inzien binnen de grenzen van hun autorisaties. Er is geen aparte systeemfunctie vereist om data-aanvragen specifiek “naar” de Data Board te sturen.</p>
101	L-DSHM cluster-overstijgende configuraties	<p>Functioneel Programma van Eisen, 2.1 Onboarding en accountbeheer Processtappen stap 8 (P8)</p> <p>Er wordt aangegeven dat L-DSHM cluster-overstijgende configuraties kan beheren. Kan worden uitgelegd wat dat precies betekent?</p>	<p>Met cluster-overstijgende configuraties wordt bedoeld dat de Landelijke Data Safe House Manager (L-DSHM) bevoegdheden heeft die van toepassing zijn over alle clusters heen en gericht zijn op het landelijke beheer en de governance van het platform. Dit betreft met name gebruikers- en toegangsbeheer (zoals het aanmaken, wijzigen, opschorten en verwijderen van gebruikers en rollen), het beheren en afhandelen van whitelistverzoeken, het ondersteunen van authenticatie (bijv. resetten van MFA), het beheren van DAP-structuren en het inzien en verwerken van data-aanvragen. Deze bevoegdheden zijn bedoeld om het platform landelijk consistent en beheersbaar te houden; cluster-specifieke inhoudelijke configuraties blijven onder verantwoordelijkheid van de betreffende clusterrollen.</p>

102	Taal- en voorkeursinstellingen	<p>Functioneel Programma van Eisen, 4.1.7 Notifications, Support en Account settings, punt 6 (p15)</p> <p>Er wordt gesproken over taal- en voorkeursinstellingen. Kunt u aangeven welke voorkeursinstellingen een gebruiker kan instellen?</p>	<p>Vooralsnog zijn specifieke gebruikersvoorkeursinstellingen out of scope voor de huidige opdracht. Het platform hoeft in de initiële fase geen voorkeursinstellingen te ondersteunen. Als onderdeel van de doorontwikkeling kan worden gedacht aan eenvoudige instellingen, zoals interface-gerelateerde voorkeuren (bijvoorbeeld tijds- of weergave-instellingen).</p>
103	Taal- en voorkeursinstellingen	<p>Functioneel Programma van Eisen, 4.1.7 Notifications, Support en Account settings, punt 6 (p15)</p> <p>Er wordt gesproken over taal- en voorkeursinstellingen. Taalkeuze komt ook terug op de indicatieve backlog. Kunt u aangeven in welke fase deze functionaliteit gerealiseerd moet worden?</p>	<p>Het kunnen instellen van de interfacetaal is onderdeel van fase 4 (doorontwikkeling). Tijdens de initiële ontwikkeling dient de applicatietaal Engels te zijn.</p>
104	Referentiedata toegang	<p>Functioneel Programma van Eisen, 2.1 Onboarding en accountbeheer, Processtap 1 (p7)</p> <p>Er wordt gesteld: "Relevante referentiedata worden vastgelegd. (dit gebeurt idealiter automatisch op basis van data netbeheerder)". Op welke wijze krijgt het DSH systeem toegang tot de desbetreffende data?</p>	<p>Dit dient nog verder te worden uitgewerkt. Uitgangspunt is dat dit via een csv upload gedaan wordt door de verantwoordelijke Opdrachtgever manager</p>
105	DSH-dataformat specificatie	<p>Functioneel Programma van Eisen, 1.2 DSH-dataformat (p5)</p> <p>Er wordt gesteld: "De volledige en actuele specificatie van het DSH-dataformat is opgenomen in de bijlage 'DSH Dataformat 2025'. Deze bijlage lijkt te ontbreken. Kunt u deze aanleveren?"</p>	<p>Zie bijlage.</p>

106	Integreren data huidige systeem	<p>Aanbestedingsleidraad, 2.5.2 Scope, punt 2 (p12)</p> <p>Onderdeel van de opdracht is "het integreren van data uit het huidige systeem". Kunt u aangeven in welke vorm en op welke wijze de huidige data wordt aangeleverd?"</p>	Deze informatie is op dit moment nog niet voorhanden. We streven ernaar meer informatie hierover bij de tweede nota van inlichtingen te kunnen delen.
107	Scope initiële ontwikkeling en doorontwikkeling	<p>Aanbestedingsleidraad / Functioneel Programma van Eisen, 2.5 Aard en scope van de Opdracht (p11)</p> <p>Kunt u explicieter maken welke onderdelen van het Functioneel Programma van Eisen volledig onder de vaste prijs voor de initiële ontwikkeling (fase 1 en 2) vallen, en welke onderdelen buiten deze vaste prijs vallen en als doorontwikkeling worden beschouwd?"</p>	Het volledige programma van eisen, opgesplitst in een deel 1 en deel 2, valt onder de initiële ontwikkeling tegen een vaste prijs. Deel 3, waarvoor een separate bijlage <i>ontwikkelbacklog</i> is opgesteld, valt niet onder de initiële ontwikkeling maar onder de doorontwikkeling.
108	Bijlage 11: Functioneel programma van Eisen	Wordt verwacht dat de backlog-items zonder grote aanpassingen worden toegevoegd of is er ruimte voor uitbreiding/aanpassingen	Er is ruimte voor uitbreiding en aanpassing van de backlog-items bij de verdere uitwerking en implementatie. De backlog dient als richtinggevend overzicht voor mogelijke doorontwikkeling, maar wordt niet als vaststaand of ongewijzigd beschouwd. In overleg tussen Opdrachtgever en de Opdrachtnemer kunnen backlog-items worden aangepast, verfijnd of uitgebreid om deze op een passende en uitvoerbare wijze te implementeren, binnen de kaders van de overeenkomst.
109	Aanbestedingsleidraad	2.5.2 Zijn logging, auditlog ook onderdeel van de exit eisen/overdraagbare code?	Ja

110	Gegevensverwerking	De Verwerkersovereenkomst is zeker relevant voor deze opdracht. Gaat u akkoord met de Verwerkersovereenkomst van de opdrachtnemer?	Nee. deze zal toch eerst beoordeeld moeten worden. In overleg met Opdrachtnemer zal deze gemeenschappelijk worden vastgesteld.
111	Conformiteitenlijst Deel 2 - 3.4	Kunt u bevestigen dat EU-entiteiten van niet-EU-moederbedrijven (zoals Azure Nederland) toegestaan zijn zolang data onder EU-rechtsmacht blijft en contractueel is uitgesloten dat niet-EU-wetgeving (zoals CLOUD Act) van toepassing is?	Ja, dat is toegestaan. EU-entiteiten van niet-EU-moederbedrijven (zoals Azure Nederland) kunnen worden ingezet, mits aantoonbaar wordt geborgd dat data onder EU-rechtsmacht blijft en contractueel is uitgesloten dat niet-EU-wetgeving (zoals de CLOUD Act) van toepassing is, direct of indirect. Daarbij geldt dat eigendoms- en zeggenschapsverhoudingen onderdeel zijn van de beoordeling: oplossingen waarbij sprake is van (indirecte) invloed van niet-EU-entiteiten kunnen, afhankelijk van de mate van zeggenschap en risico op externe beïnvloeding, lager worden gewaardeerd in het kader van soevereiniteit en onafhankelijkheid.

112	Concept Raamovereenkomst - 3.1	<p>Kan het woord 'initiële' eruit zodat het over de gehele looptijd van 48 maanden gaat? Dit ook ter behoud van continuïteit op de dienstverlening. Dan zou na de looptijd van 48 maanden het contract per jaar stilzwijgend worden verlengd voor 12 maanden.</p> <p>Voorstel: De overeenkomst gaat, (zo nodig met terugwerkende kracht na ondertekening door beide Partijen) in op 1 mei 2026 voor de duur van 4 jaar. De initiële looptijd van de overeenkomst eindigt daarmee op 1-05-2030, met een opzegtermijn van drie (3) maanden. Opdrachtgever heeft de mogelijkheid om de overeenkomst onder gelijkblijvende voorwaarden twee (2) maal voor de duur van één (1) jaar stilzwijgend te verlengen.</p>	<p>Nee, hiermee wordt niet ingestemd. Het gebruik van het woord “initiële” blijft gehandhaafd om duidelijk onderscheid te maken tussen de eerste contractperiode en eventuele verlengingen. De overeenkomst kent een initiële looptijd van 48 maanden, waarna deze conform de contractuele bepalingen kan worden verlengd. Het voorgestelde aanpassen van de tekst en het structureel doortrekken van de looptijd over de volledige periode wordt niet overgenomen.</p>
113	Concept Raamovereenkomst - 3.4	<p>Kan het recht tot tussentijdse opzegging zonder reden worden uitgesloten?</p>	<p>Er zal altijd een toelichting worden gegeven. Aan opzegging zal altijd een reden ten grondslag liggen. Deze hoeft niet persé te wijten zijn aan Opdrachtnemer</p>
114	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	<p>2.1 Voor authenticatie wordt een koppeling met een externe identity provider verwacht of uitgesloten?</p>	<p>Voor de intiële ontwikkeling (fase 1) wordt geen implementatie of voorbereiding voor de integratie van externe identity providers verwacht. Mogelijk wordt dit later onderdeel van de doorontwikkeling (fase 4).</p>
115	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	<p>2.1 Wat is de gewenste lifecycle bij vertrek van een gebruiker (data-eigenaarschap, audit trail)?</p>	<p>Dit is nader uit te werken door Opdrachtgever. Het moet mogelijk zijn om alle vertrouwelijke data behorende bij een gebruiker te verwijderen, maar metadata (zoals datum verwijdering data) te behouden.</p>

116	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	2.1 Wat is de gewenste lifecycle bij vertrek van een organisatie (data-eigenaarschap, audit trail)?	Dit is nader uit te werken door Opdrachtgever. Het moet mogelijk zijn om alle vertrouwelijke data behorende bij een organisatie te verwijderen, maar metadata (zoals datum verwijdering data) te behouden.
117	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	2.2 Is validatie goedgekeurd/afgekeurd of zijn er meerdere statussen (concept, review, feedback, definitief)?	Er zijn meerdere statussen (to update, to check, to adjust, validated). In het proces kan er ook geïtereerd worden in de eerste 3 stappen.
118	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	2.2 Moet eerdere, gevalideerde data onaantastbaar blijven? Hoe strikt is dit?	In de basis is gevalideerde, vastgestelde data niet aan verandering onderhevig, behalve wanneer de eigenaar van de data besluit haar deelnameovereenkomst te beëindigen. Bij het verwijderen van een plant uit het systeem dient de bijbehorende data verwijderd te worden.
119	Geschiktheid & eisen	Zijn er minimeisen of geschiktheidseisen die in een latere fase kunnen worden toegevoegd of aangescherpt?	De eisen zijn conform het gestelde in de aanbestedingsdocumenten.
120	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	2.3 Worden data-aanvragen altijd per dataset gedaan of ook per aggregatieniveau	Een data-aanvraag is een combinatie van een dataset (welke energiedragers, clusters, sectoren etc.) en een aggregatieniveau (EAN, cluster, sector etc.)
121	Functionele scope	Kunt u nader toelichten welke functionaliteiten het IT Dataplatform moet bevatten? Dit naast het interactieve UX prototype? Bv Pakket van wensen/eisen	Zie bijlage 11: <i>DSH functioneel programma van eisen</i>

122	Datastromen	Welke datasets en gerelateerde metadata worden verwacht in de initiële fase en welke partijen leveren deze aan?	De te integreren data bestaat uit tabellen met daarin gegevens over de entiteiten in het platform (users, companies, data accessing parties, plants, projects, reference data, assets, connections, data requests) en achterliggende tabellen met data over permissies/rechten en metadata rondom de validatiestatus, datum laatst bijgewerkt, datum laatst ingelogd. Indien mogelijk wordt er een gedetailleerdere beschrijving van de datasets toegevoegd aan de tweede nota van inlichtingen.
123	Architectuur	Is de beoogde doelarchitectuur beschikbaar en kan die worden gedeeld?	Deze is niet beschikbaar. Opdrachtnemer kan haar voorstel opnemen als onderdeel van het plan van aanpak fase 1 t/m 4.
124	Security	Welke beveiligingsmaatregelen zijn minimaal vereist?	Zie paragraaf 1.4 van de non-functionele eisen
125	Privacy & DPIA	Is een DPIA, BIA reeds beschikbaar of wordt deze later opgesteld?	DPIA niet relevant vanwege beperkte persoonsgegevens. Resultaten van BIA (bv. rondom uptime) zijn opgenomen in het programma van eisen.
126	Data governance	Hoe worden rollen als data-eigenaar/verwerker toegewezen en gehandhaafd?	Bij het aanmaken van accounts door (L)DSHM worden rollen toegewezen. Deze kunnen later gewijzigd worden indien nodig.
127	Interoperabiliteit	Zijn er koppelingen voorzien met andere platforms of sectorale initiatieven, zo ja hoeveel?	In de initiële ontwikkeling (deel 1 en 2) zijn geen koppelingen voorzien. Als onderdeel van de doorontwikkeling is de kans aanwezig dat er koppelingen gaan ontstaan, bijvoorbeeld met systemen van netbeheerders. Het aantal is nu nog lastig in te schatten. Indien dit leidt tot significante meerkosten dan zullen partijen daartoe in overleg treden wanneer gevraagd wordt deze koppeling te realiseren.

128	Techniek	Zijn er technische voorkeuren qua COTS -cloud/open-source/API?	Nee, we vragen Opdrachtnemer om de best passende oplossingen voor Opdrachtgever voor te stellen rekening houdend met de beoordelingscriteria.
129	Performance	Zijn er prestatie-eisen zoals latency of beschikbaarheid?	Ja, zie 2.1 van de SLA
130	Fasering	Wilt u per fasen een duidelijke oplevering van producten zien en een go of no/go opnemen?	Ja
131	Afhankelijkheden	Hoe wordt omgegaan met afhankelijkheden bij dataleverende organisaties? Denk hierbij aan capaciteit, competenties, functionaliteit en informatiebeveiliging?	Welke dataleverende organisaties worden hier bedoeld? Eventuele afhankelijkheden van partijen die geen onderdeel zijn van de inschrijving worden door Opdrachtgever gemanaged, m.u.v. de cloud service provider.
132	Succesfactoren	Kunt u aangeven welke succesfactoren de aanbestedende dienst hanteert om de implementatie van het Data Safe House als geslaagd te beschouwen?	Dit is uit de aanbestedingsstukken af te leiden.
133	Prijzenblad	Hoe verwerken wij andere vaste kosten die niet in het prijzenblad zijn opgenomen?	Alle kosten dienen in uw inschrijfprijs te zijn verwerkt in de onderdelen van het prijzenblad

134	Prijzenblad	Hoe dienen variabele kosten te worden opgenomen? Kan er met stelposten worden gewerkt? Hoe dienen we te om te gaan met changes in scope qua investering?	Variabele kosten zijn alleen mogelijk voor doorontwikkeling. Indien er aanvullende opdrachten ontstaan dan dient gerekend te worden met de afgegeven uurtarieven. Opdrachtnemer moet zich een goed beeld vormen van de opdracht en de doelstellingen , zie pagina 30 Aanbestedingsleidraad. Wanneer wijzigingen in scope plaatsvinden die niet via de minor change procedure afgehandeld worden zullen partijen op dat moment in overleg treden om een passende oplossing te vinden.
135	Use-cases & datasets	Zijn aanvullende demo-usecases of datasets beschikbaar?	Indien mogelijk wordt er een gedetailleerdere beschrijving van de datasets toegevoegd aan de tweede nota van inlichtingen.
136	Bijlagen	Zijn er aanvullende documenten die nog niet gepubliceerd zijn?	Het dataformat bleek te ontbreken, die is nu ook gepubliceerd.
137	Processen	Kunt u aangeven op welk volwassenheidsniveau de transformatieprocessen die gerelateerd zijn aan het Data Safe House zich momenteel bevinden (bijv. volgens een erkend volwassenheidsmodel zoals CMMI, Delta+, DMM of een intern gehanteerd framework)? En kunt u daarbij toelichten welke processen reeds gestandaardiseerd zijn, welke nog in ontwikkeling zijn en welke afhankelijkheden dit mogelijk creëert voor de opdrachtnemer?"	Een dergelijk framework wordt niet toegepast door Opdrachtgever. Voor invoer, validatie, aanvraag en ontsluiting van data gelden echter wel vaste processen. Deze processen worden jaarlijks herzien. Eventuele aanpassingen t.o.v. de huidige processen zoals toegelicht in het programma van eisen zijn onderdeel van de doorontwikkeling.
138	Taal	Kunt u aangegeven of de volledige inschrijving, inclusief alle bijlagen, documentatie en uiteindelijke opleveringen, verplicht in de Nederlandse taal moet worden aangeleverd? Of staat de aanbestedende dienst ook toe dat (delen van) de inschrijving of documentatie en uitlevering in het Engels worden ingediend?"	Mag ook (gedeeltelijk) in het Engels

139	Oplossingsrichting	In de aanbestedingsstukken wordt gesproken over een “beveiligde webapplicatie” met sterke nadruk op front-end, gebruiksvriendelijkheid en overdraagbaarheid van broncode. Kan de aanbestedende dienst verduidelijken of een oplossing die (deels) is gerealiseerd met low-code technologieën zoals Microsoft Power Apps, in combinatie met Power BI voor visualisatie, principieel als passende oplossingsrichting wordt beschouwd, mits wordt voldaan aan alle functionele, non-functionele en contractuele eisen (waaronder security, overdraagbaarheid en exit)?	De toepassing van low-code oplossingen wordt als passende oplossing beschouwd, mits aan alle eisen voldaan wordt en met inachtneming van vraag 144.
140	Vendor lock-in & exit	Een van de doelstellingen van de aanbesteding is het beperken van vendor lock-in en het waarborgen van een exit-gereed systeem. Hoe beoordeelt de aanbestedende dienst oplossingen die gebruikmaken van platformgebonden technologieën (zoals Power Apps / Power BI) in relatie tot deze doelstelling, met name ten aanzien van overdraagbaarheid, herbruikbaarheid en continuïteit bij beëindiging van de overeenkomst?	Een nota van inlichtingen leent zich niet voor het geven van een beoordeling over oplossingen.
141	Broncode en eigendom	In de aanbestedingsstukken wordt gevraagd om overdracht van broncode en volledige technische documentatie. Kan de aanbestedende dienst toelichten hoe deze eis moet worden geïnterpreteerd in het geval van een oplossing die (deels) gebruikmaakt van low-code platforms, waarbij broncode niet of slechts beperkt beschikbaar is?	Wanneer broncode niet of deels overdraagbaar is, graag specifiek zijn in wat wel/niet mogelijk is

142	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	Is data strikt geïsoleerd per cluster (logisch én autorisatorisch), en mag data nooit cluster-overstijgend worden benaderd door IDO's of DAP's, ook niet geaggregeerd?	Data kan zeker cluster-overstijgend benaderd worden. Het moet mogelijk zijn om data voor meerdere clusters in één overzicht te tonen/te exporteren. Een IDO kan bijvoorbeeld ook <i>plants</i> verspreid over meerdere clusters vanuit één account beheren
143	Front-end en UX-eisen	In de geschiktheidseisen en beoordelingscriteria wordt expliciet gevraagd naar ervaring met moderne front-end development (zoals React, Angular of Vue) en wordt het zwaartepunt van de applicatie bij de front-end gelegd. Betekent dit dat de aanbestedende dienst verwacht dat het front-end volledig maatwerk is gerealiseerd met dergelijke technologieën, of staat zij ook open voor alternatieve invullingen die aantoonbaar dezelfde mate van gebruiksvriendelijkheid en flexibiliteit bieden?	Opdrachtgever staat open voor alternatieve invullingen, zolang deze in dezelfde omgeving worden geïntegreerd (zie vraag 144)
144	Data & visualisatie	De applicatie ondersteunt het verzamelen, valideren, visualiseren en delen van data. Kan de aanbestedende dienst verduidelijken of zij visualisatie van data via externe BI-oplossingen (zoals Power BI) als passend beschouwt binnen de scope van de applicatie, of dat visualisatie nadrukkelijk onderdeel dient te zijn van de applicatie zelf?	Dit dient onderdeel te zijn van de applicatie zelf. De front-end waar data ingevoerd wordt, is ook de omgeving waar data gevisualiseerd zal worden. Dit omdat invoer en visualisatie hand-in-hand gaan. De visualisatie ondersteunt het correct invoeren van data.
145	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	Moet het platform vanaf fase 1 technisch voorbereid zijn op externe API-ontsluiting voor data-export/import, of mag dit een latere fundamentele uitbreiding zijn?	Dit mag later, als onderdeel van de doorontwikkeling (fase 4)

146	Toekomstbestendige ontwikkeling	Zijn de huidige gestelde eisen zodanig toekomstbesteding, dat deze ook rekening houden met eisen aan de horizon? Is data soevereiniteit bijvoorbeeld nu al een thema? Zijn hier binnen de Stichting Safe House al ideeën over of wordt dit verwacht van opdrachtgever?	Zie het programma van eisen en de beoordelingscriteria. Datasoevereiniteit is zeker een thema, van Opdrachtnemer wordt gevraagd hierin passende voorstellen te doen binnen onderdeel 4 van het beoordelingskader. Ook het kansen- en risicodossier biedt hiertoe ruimte.
147	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	Mag één gebruiker meerdere organisaties of IDO's vertegenwoordigen binnen en of buiten hetzelfde cluster?	Nee
148	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	Bij veel data acties moet auditing worden toegepast. Waar wordt onderscheid gemaakt tussen wel en niet auditen van data?	Het platform past auditing selectief en procesgericht toe. Auditing is verplicht voor kritieke processtappen die relevant zijn voor governance, besluitvorming en toezicht, zoals het indienen, beoordelen en besluiten over data-aanvragen, het verlenen of intrekken van datatoegang, validatie van data en expliciete data-exports. Voor ondersteunende of niet-kritieke handelingen wordt geen of slechts beperkte logging verwacht. Het onderscheid tussen wel en niet auditen is daarmee gebaseerd op de procesmatige relevantie van een actie en is proportioneel ingericht. Indien in de toekomst aanvullende auditvereisten ontstaan, kunnen deze via doorontwikkeling worden toegevoegd.
149	Bijlage 11: Functioneel programma van eisen	Hoe wordt omgegaan met wijzigingen in het DSH-dataformat over de tijd, terwijl oude data geldig en vergelijkbaar moet blijven?	Dat is afhankelijk van het soort wijziging. Het toevoegen of verwijderen van velden zou in principe zonder probleem moeten kunnen, deze velden hebben dan simpelweg geen waarde in oudere of nieuwere dataversies. Voor velden die kwalitatief van aard zijn zie ik ook geen problemen. Voor andere situaties kan er mogelijk gewerkt worden met een outputformat gekoppeld aan een inputformat.

